

Udskriftsdato: 15. december 2025

VEJ nr 9626 af 23/12/2012 (Historisk)

Vejledning om fleksibel efterløn

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, j.nr. 2012-2024

Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 9873 af 17/12/2013

Vejledning om fleksibel efterløn

Indledning

I bekendtgørelse nr. 1421 af 23. december 2012 om fleksibel efterløn, er der fastsat regler om fleksibel efterløn.

I denne vejledning beskrives bekendtgørelsens regler, og nogle af reglerne uddybes med nærmere retningslinjer.

Efterlønsalder

Ifølge § 74, stk. 1, i arbejdsløshedsforsikringsloven er efterlønsalderen 60 år for personer født før den 1. januar 1954. Til og med den 31. december 2013 vil efterlønsalderen derfor være 60 år.

For personer, der er født den 1. januar 1954 eller senere, vil efterlønsalderen være 60½ år eller mere. En person, der er født den 1. januar 1954 vil tidligst kunne gå på efterløn den 1. juli 2014.

Fortrydelsesordningen

Efter lovens § 75 kan et medlem under visse betingelser fortryde et tidligere fravalg af efterlønsordningen, medlemmet må dog ikke have fået bidrag tilbagebetalt efter § 6 i lov nr. 1365 af 28. december 2011 eller § 3 i lov nr. 1367 af 28. december 2011. Det er desuden en betingelse, at der har været en lang tilknytning til arbejdsmarkedet. Efterløn efter fortrydelsesordningen er sekundær i forhold til ordinær efterløn. Det betyder, at man kun kan benytte fortrydelsesordningen, hvis man ikke kan opfylde kravet om betaling af efterlønsbidrag i den ordinære efterlønsordning inden folkepensionsalderen.

Der vil være nogen, som har tilmeldt sig efterløn via fortrydelsesordningen, fordi de på tilmeldingstidspunktet ikke kunne opnå ret til efterløn efter de ordinære regler, og som efterfølgende har fået forhøjet deres efterlønsalder og derfor kan nå at betale 30 års bidrag inden folkepensionsalderen. Disse medlemmer bevarer deres status som tilmeldt via fortrydelsesordningen. Det er således ikke muligt at vælge at overgå til efterløn efter de ordinære regler, hvis man er tilmeldt via fortrydelsesordningen.

For at opnå ret til efterløn efter fortrydelsesordningen skal medlemmet tilmelde sig efterlønsordningen senest 15 år før efterlønsalderen i lovens § 74, og skal indbetale efterlønsbidrag i mindst 15 år. Der er udarbejdet nærmere regler om tilmelding til fortrydelsesordningen i bekendtgørelse om betaling af medlems- og efterlønsbidrag til en a-kasse.

Overgang til efterløn efter fortrydelsesordningen kan tidligst ske fra 2024. Efterlønsalderen vil på dette tidspunkt være 64 år og efterlønsperioden 3 år.

Overgang til efterløn efter fortrydelsesordningen kan tidligst ske for medlemmer, der er født den 1. juli 1960.

Det er en betingelse for at opnå ret til efterløn efter § 75, at

- 1) medlemmer, der er født i perioden den 1. juli 1960 til og med den 31. december 1972, har været medlem af en a-kasse uafbrudt fra den 1. januar 1997
- 2) medlemmer, der er født den 1. januar 1973 eller senere, har været medlem af en a-kasse uafbrudt fra det 24. år (tidligst 1. januar 1997).

Hvis efterlønsalderen er 64 år, skal man være tilmeldt fortrydelsesordningen, senest når man fylder 49 år.

Både fuldtids- og deltidsforsikrede medlemmer kan tilmelde sig ordningen.

Medlemmer, der er født i perioden fra den 1. juli 1963 til den 31. december 1970, kan tidligst tilmelde sig fortrydelsesordningen 2 år efter fravalget af den ordinære efterlønsordning (2-årig karenperiode).

Et medlem er ikke omfattet af den 2-årige karenperiode, hvis medlemmet har fået tilbagebetalt efterlønsbidrag, efter lovens § 77 a, og derfor ikke vil kunne opfylde anciennitetskravet i lovens § 74 a, stk. 4, ved at melde sig til efterlønsordningen senest den 1. januar 2008. Medlemmer i den nævnte aldersgruppe, der inden fravalget af efterlønsordningen havde ret til bidragsfri perioder, som ikke er afholdt, kan først begynde at betale efterlønsbidrag efter fortrydelsesordningen, når der er gået en periode, der svarer til de uafholdte bidragsfri perioder, efter den 2-årige karenperiode er udløbet.

Fortrydelsesordningen giver ret til efterløn efter de almindelige regler, bortset fra at efterlønsatsen nedsættes med 2 pct. af den højeste dagpengesats for henholdsvis fuldtids- og deltidsforsikrede for hvert hele års manglende bidragsbetaling. For perioder under et år sker nedsættelsen i forhold til manglende antal hele måneder.

Den skattefri præmie nedsættes med 4 pct. for henholdsvis fuldtids- og deltidsforsikrede for hvert års manglende bidragsbetaling. For perioder under et år sker nedsættelsen i forhold til manglende antal hele måneder.

Til kapitel 1

Til § 1

Personkreds

§ 1 fastlægger personkredsen, der har ret til den fleksible efterløn.

Efterløn var oprindeligt til personer bosat i Danmark. I dag er personer, der vælger at bosætte sig i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz, også omfattet af denne bekendtgørelse. I de tilfælde, hvor der for denne persongruppe er fastsat særlige regler, henvises til bekendtgørelse om udbetaling af efterløn til personer, der bor eller arbejder i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz.

Reglerne om adgang for efterlønsmodtagere til at have ophold, bopæl og arbejde i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne og i Schweiz indebærer blandt andet, at der ikke gælder nogen tidsbegrænsning for ophold i et andet land inden for EØS-området, i Grønland, på Færøerne og i Schweiz. For ophold i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz gælder der fortsat en grænse på højst 3 måneder pr. kalenderår. En person, der opholder sig udenfor EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz henover et årsskifte kan dermed være i udlandet i en samlet periode på op til 6 måneder, da de 3 måneder er knyttet til det enkelte kalenderår.

Til kapitel 2

Til §§ 2-3

Efterlønsbevis

Reglerne om efterlønsbevis er fastsat i lovens § 74 b.

Beviset sikrer det enkelte medlem retten til at overgå til efterløn på et senere tidspunkt, selv om medlemmet på grund af sygdom eller frihedsberøvelse ikke længere opfylder betingelsen om at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Hvis medlemmet senest 3 måneder efter, at medlemmet har modtaget beviset,

anmoder om at få opgjort et beregningsgrundlag, herunder mindstesatsen, giver beviset også ret til senere at få efterløn med mindst dette beregningsgrundlag eller satsen på bevistidspunktet.

Efterlønsbeviset giver desuden mulighed for, at medlemmer, der udskyder overgangen til efterløn i mindst to år og arbejder 3.120 timer som fuldtidsforsikret, 2.496 timer som deltidsforsikret, eller har drevet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang i mindst to år kan fortsætte med at optjene timer til skattefri præmie efter overgangen til efterløn.

Fra bevistidspunktet skal medlemmet ikke længere indbetale efterlønsbidrag.

Efterlønsbeviset skal være i overensstemmelse med bilag 1, bilag 2 eller bilag 3 til bekendtgørelsen. A-kassen kan i beviset bruge tiltaleformen De eller du.

A-kassen skal i beviset oplyse, om medlemmet på bevistidspunktet har ret til efterløn med satsen for deltids- eller fuldtidsforsikrede. A-kassen skal i efterlønsbeviset enten fastlægge medlemmets beregningsgrundlag, eller oplyse, at medlemmet har ret til at få fastlagt et beregningsgrundlag, hvis medlemmet anmoder om det senest 3 måneder efter modtagelsen af beviset. A-kassen skal i beviset også oplyse medlemmet om rettigheder og betingelser forbundet med udskydelse af overgangen til efterløn for medlemmets aldersgruppe.

Efterlønsbevisets særlige betydning for medlemmer født før 1. juli 1959

Medlemmer født før den 1. juli 1959 har som udgangspunkt højst mulighed for at få en efterlønssats svarende til 91 pct. af højeste dagpengesats og skal udskyde overgangen til efterløn i en vis periode, for at kunne optjene ret til skattefri præmie. Hvis et sådant medlem opfylder betingelserne for udskydelse i § 11 (udskydelsesreglen) har medlemmet mulighed for

- 1) at få efterløn med op til højeste dagpengesats, og
- 2) at optjene ret til en skattefri præmie.

Medlemmer født før 1. januar 1956 kan desuden få særligt lempet pensionsmodregning i efterlønnen, hvis de udskyder overgangen til efterløn i overensstemmelse med § 11 (udskydelsesreglen).

Efterlønsbevisets udstedelse

A-kassen træffer som 1. instans afgørelse om retten til efterlønsbevis. A-kassens behandling af sagen om udstedelse af beviset sker på grundlag af a-kassens egne oplysninger og eventuelt medlemmets oplysninger. En afgørelse om afslag på udstedelse af et bevis kan påklages til Arbejdsskadestyrelsen og videre til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.

Hvis a-kassen ikke har alle oplysninger til brug for udstedelsen af efterlønsbeviset, skal a-kassen anmode medlemmet om de manglende oplysninger med en frist på 3 måneder, der tidligst kan løbe fra medlemmets efterlønsalder. Der kan fx være tale om oplysninger om opfyldelse af beskæftigelseskravet.

Der er i § 2, stk. 3, sidste punktum, åbnet mulighed for, at a-kassen i ganske særlige tilfælde kan forlænge 3-måneders-fristen i op til yderligere 3 måneder. Forlængelse kan ske, hvis det er umuligt eller særdeles vanskeligt for medlemmet at overholde fristen, fx hvis en selvstændig erhvervsdrivende har vanskeligt ved at dokumentere beskæftigelseskravet, eller hvis der skal skaffes oplysninger fra udenlandske arbejdsgivere.

Efterlønsbeviset har tidligst virkning fra det tidspunkt, hvor medlemmet opfylder alle betingelserne.

Når a-kassen sender beviset til medlemmet, skal den samtidig sende en opgørelse over de elektronisk indberettede pensionsoplysninger. Medlemmet skal herefter oplyse, hvis medlemmet har yderligere pensi-

onsordninger, som ikke fremgår af opgørelsen, og hvis der er fejl i opgørelsen. A-kassen har ikke pligt til af egen drift at lave en beregning af, hvilken betydning pensionerne har for efterlønnen, men hvis medlemmet anmoder om en sådan beregning, skal a-kassen lave den.

Ved udstedelsen af et efterlønsbevis skal der ikke ske indplacering af medlemmet, og det er ikke en betingelse, at medlemmet på bevistidspunktet har bopæl i Danmark. Alle øvrige betingelser for efterløn, herunder medlemskab af en dansk a-kasse, skal være opfyldt.

A-kassen skal sikre sig, at medlemmet på bevistidspunktet i øvrigt opfylder alle betingelserne for at få efterlønsbevis, og at der foreligger dokumentation for forsikringskategori, medlemsanciennitet, betaling af kontingent, samt at medlemmet opfylder beskæftigelseskravet efter lovens § 53 eller har dagpengeret efter lovens § 55.

Et medlem, der ønsker at medregne beskæftigelses- eller forsikringsperioder fra udlandet, skal opfylde de særlige regler om ret til efterløn for medlemmer, der har haft forsikrings- eller beskæftigelsesperioder i udlandet, i Grønland eller på Færøerne.

A-kassen skal sikre sig, at medlemmet efter en konkret vurdering på bevistidspunktet kan anses for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Hvis medlemmets manglende rådighed skyldes, at medlemmet fx holder fri for egen regning, holder ferie, modtager støtte til pasning af handicappet eller alvorligt sygt barn eller plejevederlag for pasning af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, jf. lovens § 74 a, stk. 10, vil det dog ikke udelukke, at beviset kan udstedes med bevistidspunkt fra den pågældende dag.

Rådighedskravet for medlemmer med bopæl i udlandet

Har medlemmet bopæl i udlandet, skal a-kassen sikre sig, at medlemmet efter en konkret vurdering ville kunne anses for at stå til rådighed for det danske arbejdsmarked, hvis medlemmet havde ophold i Danmark. Vurderingen skal foretages såvel i forbindelse med udstedelse af efterlønsbevis som på tidspunktet for overgang til efterløn og skal foretages i forhold til det enkelte medlems aktuelle situation.

Er der fx tale om et medlem, som er i arbejde i udlandet, eller som er udrejst til udlandet, fordi medlemmets ægtefælle eller samlever har overtaget arbejde i det pågældende land, vil der som udgangspunkt ikke være tvivl om medlemmets rådighed, medmindre medlemmets oplysninger eller sagens omstændigheder i øvrigt måtte skabe en sådan tvivl. Det samme gælder grænsegængere m.v., som fx har bopæl i et andet EØS-land og beskæftigelse i Danmark.

Modsat kan der være tvivl om rådigheden i tilfælde, hvor et medlem er udrejst, og hvor udrejsen ikke er begrundet i medlemmets eller ægtefællens eller samleverens arbejdsmæssige forhold. I disse tilfælde bør der foretages en nærmere undersøgelse af årsagen til medlemmets udrejse. I vurderingen kan fx indgå, om medlemmet må anses for varigt at have trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet, eller om medlemmet midlertidigt holder fri for egen regning med hensigt om igen at stille sig til rådighed for arbejdsmarkedet. Er medlemmet i ledighedsperioder tilmeldt den offentlige arbejdsanvisning i bopælslandet, kan dette tillægges vægt i forbindelse med rådighedsvurderingen.

Rådighedsvurderingen skal foretages på grundlag af reglerne i bekendtgørelse om rådighed.

Det kan i nogle tilfælde være vanskeligt eller umuligt at indhente oplysninger fra arbejdsgivere, offentlige myndigheder m.v. i udlandet, som kan understøtte medlemmets oplysninger om rådigheden. Der vil derfor kunne stilles særlige krav til, at medlemmet selv bidrager med den fornødne dokumentation for, at rådighedsbetingelserne er opfyldt. Herunder kan det kræves, at medlemmet fx sørger for autoriseret oversættelse af dokumenter, som kan have betydning for rådighedsvurderingen. Vurderer a-kassen på grundlag af fx viden om tidligere sygdomsforløb, varigheden af medlemmets udlandsophold eller årsagen

til udlandsopholdet, at der er behov for en personlig samtale med medlemmet, kan a-kassen stille krav om, at medlemmet deltager i en sådan samtale i a-kassen.

Forlængede dagpenge m.v.

Et medlem kan få et efterlønbevis, selvom medlemmets dagpengeret er ophørt, hvis medlemmet i kraft af særlige regler har ret til efterløn netop på den dag, hvor dag medlemmet når efterlønsalderen. Det gælder fx et medlem, der har ret til dagpenge efter de særlige regler om forlængede dagpenge til de 55 – 59-årige, jf. § 6, stk. 1, i lov nr. 1540 af 20. december 2006 om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og lov om påligning af indkomstskat til staten, eller som har ret til efterløn efter § 74 a, stk. 8, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., kan få et bevis. Det gælder også medlemmer, der har arbejdet i seniorjob. Hvis medlemmet går direkte på efterløn den dag, hvor medlemmer når efterlønsalderen, skal medlemmet ikke have et bevis. Hvis medlemmet ikke går på efterløn den dag, hvor medlemmet når efterlønsalderen, skal man være opmærksom på, at medlemmet ved den senere overgang til efterløn skal have optjent et nyt beskæftigelseskrav for at have ret til at gå på efterløn.

Særlige forhold, som ikke hindrer udstedelsen af efterlønbevis

Et medlem, der er omfattet af en konflikt, er ikke udelukket fra at få et efterlønbevis.

Et medlem, der udøver bibeskæftigelse ved selvstændig virksomhed, er ikke udelukket fra at få et efterlønbevis, uanset om pågældende efter de gældende regler ikke kan modtage dagpenge under ledighed.

Et medlem, der modtager social pension, eller hvor der for medlemmet er rejst sag om social pension, og som vil være dagpengeberettiget under ledighed, vil ligeledes kunne opnå beviset. Ved overgangen til efterløn skal medlemmet fortsat kunne være berettiget til efterløn i forhold til reglerne om efterløn og social pension.

Beregningsgrundlaget

Efterlønbeviset sikrer ikke i sig selv medlemmet en bestemt efterlønsats. Men medlemmet kan senest 3 måneder efter, at den pågældende har modtaget beviset, anmode om at få opgjort sit beregningsgrundlag på bevistidspunktet. I så fald bliver beregningsgrundlaget en del af beviset. Herved sikres, at medlemmet ikke får en ringere sats, hvis medlemmet får en lønnedgang i perioden fra efterlønsalderen til overgangen til efterløn.

I forbindelse med udstedelsen af efterlønbeviset har a-kassen dog også mulighed for at fastlægge medlemmets beregningsgrundlag. Dette kan ske ved at a-kassen forud for udstedelsen af beviset af egen drift indhenter oplysninger til brug for beregningsgrundlaget – fx i forbindelse med indhentelse af oplysninger fra indkomstregistret til brug for beregning af beskæftigelseskravet. Hvis a-kassen har fastlagt beregningsgrundlaget ved udstedelsen af efterlønbeviset, skrives beregningsgrundlaget ind i beviset.

Det skal fremgå af beviset, om medlemmet på bevistidspunktet har ret til efterløn med satsen for deltids- eller fuldtidsforsikrede.

Opgørelsen af beregningsgrundlaget og beregningen af en dagpengesats for medlemmet sker på baggrund af de gældende regler for beregning af dagpenge for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, jf. lovens § 51, stk. 1, 2 eller 4, eller dagældende bekendtgørelse om kombinationsforsikring.

Ved opgørelsen af beregningsgrundlaget skal a-kassen opgøre medlemmets hidtidige, daglige arbejdsfortjeneste på bevistidspunktet.

Hvis et medlem tidligere har fået opgjort et beregningsgrundlag, skal betingelserne for at få foretaget en ny beregning være opfyldt på bevistidspunktet. For et medlem, der ikke opfylder betingelserne for at få foretaget en ny beregning, skal a-kassen anvende det senest forudgående beregningsgrundlag med tillæg af alle senere satsreguleringer.

Hvis et medlem opfylder betingelserne herfor, kan medlemmet, i stedet for et egentligt beregningsgrundlag, få mindst den særlige mindstesats for lønmodtagere eller selvstændige efter lovens § 51, stk. 4. A-kassen skal i så fald oplyse om størrelsen af den aktuelle mindstesats på bevistidspunktet. Det samme gør sig gældende for et medlem, der har ret til dagpenge for nyuddannede efter lovens § 51, stk. 2.

Et medlem, der på bevistidspunktet har ret til efterløn med en sats som fuldtidsforsikret, skal også ved overgangen til efterløn kunne opfylde betingelserne for at få efterløn som fuldtidsforsikret for at få denne sats.

Selv om medlemmet har fået opgjort et beregningsgrundlag på bevistidspunktet, kan medlemmet ved den faktiske overgang få foretaget en beregning. Hvis denne beregning giver en lavere sats, udbetales efterlønnen med satsen på bevistidspunktet. Der henvises til de gældende regler for beregning af arbejdsfortjenesten for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende.

Til kapitel 3

Til §§ 4 - 9

Indledning

I kapitel 3 i bekendtgørelsen er der fastsat regler om a-kassens opgørelse af et medlems pensioner m.v.

Reglerne for fradrag i efterlønnen for pensioner blev per 1. januar 2012 skærpet for alle født den 1. januar 1956 eller senere. For alle født den 1. januar 1956 eller senere vil alle pensionsordninger m.v., hvor bidrag eller præmier enten er fradragsberettigede eller som er omfattet af ret til at se bort fra indkomsten som udgangspunkt nedsætte efterlønnen.

Medlemmer født før den 1. januar 1956 har fortsat mulighed for et lempet fradrag for pensioner, ved at udskyde overgangen til efterløn i mindst 2 år og arbejde i udskydelsesperioden.

Medlemmet skal oplyse, om der er sket indbetaling efter lovens § 74 j, stk. 8, efter efterlønsalderen, hvis medlemmet er født 1. januar 1956 eller senere, eller hvis medlemmet er født før 1. januar 1956 og overgår til efterløn inden opfyldelse af udskydelsesreglen i § 11, stk. 2.

Medlemmet skal også oplyse til a-kassen, hvis medlemmet har fået udbetalt pension efter det 60. år og inden efterlønsalderen, hvis pensionsudbetalingen er sket i henhold til ordningens aldersvilkår. Altså en pension, der efter lovens § 74 k medfører fradrag i efterlønnen.

Skatteministeriet, SKAT og Beskæftigelsesministeriet fastsætter regler for, hvilke pensionsinstitutter m.v., der har pligt til at afgive pensionsoplysninger, samt hvilke pensioner m.v. det drejer sig om. Der er også fastsat regler for, hvordan pensioner m.v. skal opgøres og i hvilken form, oplysningerne skal afgives. Elektronisk afgivelse af oplysninger om pension m.v. skal ske til SKAT, der i elektronisk form sender dem til Beskæftigelsesministeriet. Beskæftigelsesministeriet sender herefter oplysninger på det enkelte medlem ud til den a-kasse, hvor pågældende er medlem.

Der henvises derfor også til det nærmere indhold af følgende regler og vejledninger:

- 1) Skatteministeriets bekendtgørelse nr. 1032 af 24. oktober 2005 om indberetning af værdien af pensionsordninger m.v. til brug for opgørelse af fradrag i efterløn, delpension og fleksydelse. Be-

kendtgørelsen fastsætter, hvem der har pligt til at foretage edb-indberetning af pensioner, hvilke pensionsordninger, samt i hvilken form, tidspunktet og med hvilken værdi pensionsordningen skal afleveres.

- 2) SKATs vejledning om indberetning af pensionsrettigheder (PERE). Seneste vejledning gælder fra 12. oktober 2010. Vejledningen behandler regler om indberetningspligt og retter sig til de oplysningspligtige og indeholder blandt andet en beskrivelse af de tre særlige metoder for at opgøre pensioner.
- 3) Beskæftigelsesministeriets edb-tekniske vejledning om Pensionsstyrelsens overførsel af elektronisk indberettede pensioner m.v. til a-kasserne til brug for opgørelse af fradrag i efterløn.

Hvilke pensionsinstitutter m.v. skal afgive oplysninger

Alle danske pensionsinstitutter m.v. skal efter lovens § 74 i give oplysninger om pensioner m.v. for medlemmer, der når efterlønsalderen.

Eksempler på pensionsinstitutter m.v., der elektronisk indberetter oplysninger til brug for a-kasserne:

- 1) Livsforsikringsselskaber, der driver virksomhed i Danmark.
- 2) Tværgående pensionskasser under dansk tilsyn.
- 3) Statstjenestemænd (Økonomistyrelsen).
- 4) Kommunale tjenestemandspensioner i Danmark.
- 5) Lønmodtagernes Dyrtidsfond.
- 6) Pengeinstitutter og godkendte institutter vedrørende rateopsparing og opsparing i pensionsøjemed i Danmark.
- 7) Firmapensionskasser under dansk tilsyn.

Eksempler på ordninger, hvor medlemmet selv skal oplyse om pensioner m.v.:

- 1) Ordninger i udenlandske livsforsikringsselskaber.
- 2) Pension fra udenlandske arbejdsgivere.
- 3) EU-pensioner, FN-pensioner og lign.
- 4) Uafdækkede pensioner til direktører.
- 5) Særskilte lovregulerede pensionsordninger, fx for lodser.
- 6) Folketings-, minister- og borgmesterspensioner.

Alle indberettede oplysninger skal altid suppleres af medlemmets egne oplysninger på tro og love om ordninger, fx i udlandet, der ikke kan indberettes automatisk, samt om eventuelle ændringer i det indberettede. Det gælder også, selvom et medlem først kan få efterlønsbevis eller gå på efterløn på et senere tidspunkt.

Hvilke ordninger er omfattet af opgørelsespligten

Der skal ske opgørelse af alle pensioner, der er omfattet af afsnit I i pensionsbeskatningsloven. Det vil sige, at man som udgangspunkt skal opgøre alle pensionsordninger m.v., hvor bidrag eller præmier enten er fradragsberettigede eller som er omfattet af ret til at se bort fra indkomsten. Efter lovens § 74 j, stk. 2, er visse pensioner undtaget. Det drejer sig fx om Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Den særlige pensionsopsparing (SP), invalidepension og visse pensioner til efterlevende ægtefælle, samlever eller børn.

Alle pensionsordninger skal indgå i opgørelsen, uanset om det er aftalt, at ordningen skal komme til udbetaling i perioden med efterløn eller ej. Det gælder, uanset om pensionerne kan hæves i perioden med efterløn. Der skal således også ske opgørelse af pensioner, der er led i et ansættelsesforhold, selvom disse ikke kommer til udbetaling i perioden med efterløn.

Følgende pensionsordninger (privattegnede såvel som ordninger i ansættelsesforhold), vil herefter skulle indgå i opgørelsen:

- 1) Alderspensionsordninger med løbende udbetalinger.
- 2) Rateforsikringer i pensionsøjemed.
- 3) Kapitalforsikringer i pensionsøjemed.
- 4) Rateopsparing i pensionsøjemed.
- 5) Opsparing i pensionsøjemed.
- 6) Indeksordninger og indekskontrakter.
- 7) Opsparing i Lønmodtagernes Dyrtidsfond.
- 8) Tilsvarende udenlandske pensionsordninger.

Til § 4

A-kassens samlede opgørelse af pensioner

Hvis medlemmet ikke har afgivet oplysninger om pensioner i forbindelse med udstedelsen af efterlønsbeviset, skal medlemmet ved overgang til efterløn skriftligt erklære, at pensionsopgørelsen er korrekt.

Når det drejer sig om pensioner, som enten er oplyst elektronisk, jf. § 6, eller manuelt via medlemmet, jf. § 7, skal a-kassen ikke selv vurdere, om pensionen er livsvarig eller ikke. A-kassen skal heller ikke vurdere, hvordan de enkelte pensioner, der skal medføre fradrag, nærmere skal opgøres i forbindelse med pensionsindberetningen. Den opgave varetages af pensionsselskaberne m.v. Oplysningerne vil være af en sådan karakter, at a-kassen umiddelbart kan lægge dem til grund.

Til § 5

Efter § 15 A i Skatteministeriets lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. (§ 15 A-pension) kan en tidligere selvstændig erhvervsdrivende, der er fyldt 55 år, indbetale til en pensionsordning efter særlige, fordelagtige skatteregler.

Indbetalinger, som er sket inden efterlønsalderen, indgår i a-kassens samlede pensionsopgørelse ved efterlønsalderen, jf. § 4, stk. 1. Enhver indbetaling til en pensionsordning inden efterlønsalderen skal således behandles efter de almindelige regler, som gælder for indberetning og ekstraordinære indbetalinger indtil efterlønsalderen, jf. § 4 og § 6, stk. 2-6.

§ 5 sikrer, at indbetalinger til en § 15 A-pension, senere end efterlønsalderen, jf. lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. § 74 j, stk. 8, kommer til at indgå i den pensionsformue, som ligger til grund for beregning af fradrag i medlemmets efterløn. På denne måde er medlemmer i relation til beregning af fradrag for indbetaling til en § 15 A-pension stillet ens, uanset om indbetalingen sker før eller efter efterlønsalderen.

A-kassen skal foretage en ny pensionsopgørelse, hver gang et medlem indbetaler til en § 15 A-pension efter efterlønsalderen. Den nye opgørelse foretages på baggrund af pensionsformuen ved efterlønsalderen samt eventuelle senere indbetalinger. A-kassen skal dog kun foretage en ny opgørelse, hvis indbetaling til pensionen kan have betydning for medlemmets efterløn. Derfor skal a-kassen ikke foretage en ny opgørelse, hvis medlemmet er født før 1. januar 1956 og på tidspunktet for indbetaling opfylder udskydelsesreglen i § 11, stk. 2.

At den nye opgørelse tager udgangspunkt i den pensionsopgørelse, som a-kassen har foretaget ved efterlønsalderen, betyder, at et medlems ekstraordinære indbetalinger (før personen når efterlønsalderen) under mindstegrænsen i § 6, stk. 4, ikke skal medregnes i den nye opgørelse.

Et medlem har pligt til at holde a-kassen underrettet om indbetaling til en § 15 A-pension efter efterlønsalderen. Hvis et medlem ikke har modtaget en ny pensionsopgørelse inden rimelig tid efter indbetaling til en pension, har medlemmet pligt til at rette henvendelse til a-kassen for at få afklaret, om pensionen er korrekt indberettet.

Ved enhver indbetaling på en § 15 A-pension efter medlemmet har nået efterlønsalderen, som kan have betydning for medlemmets efterløn, kan a-kassen udfærdige en revideret pensionsopgørelse. A-kassen kan i den forbindelse oplyse medlemmet om, hvilken betydning pensionsindbetalingen har eller får for størrelsen af den udbetalte efterløn.

Mange pensioner kan udbetales efter 60 års dagen og inden efterlønsalderen i overensstemmelse med aldersvilkårene i pensionsordningen. En sådan udbetaling inden efterlønsalderen skal medføre fradrag i efterlønnen og skal derfor indgå i a-kassens samlede pensionsopsparing ved efterlønsalderen, jf. § 4, stk. 1. Hvorledes pensionerne påvirker efterlønnens størrelse er eksemplificeret nedenfor i afsnittet "Til. § 19, stk. 2, og § 20, stk. 2".

Et medlem har pligt til at orientere a-kassen om udbetalinger i overensstemmelse med pensionsordningens aldersvilkår, der sker i perioden mellem medlemmets fyldte 60. år og efterlønsalder, som skal indgå i beregningsgrundlaget, jf. lovens § 74 k.

Til § 6

Særligt om edb-indberettede oplysninger om pensioner m.v. ½ år før efterlønsalderen

Beskæftigelsesministeriet overfører automatisk de edb-indberettede oplysninger om værdien af pensioner m.v. til a-kassen omkring ½ år før efterlønsalderen. Se nærmere herom i den særlige edb-tekniske vejledning fra Beskæftigelsesministeriet.

Oplysningerne fra Beskæftigelsesministeriet bygger på, at pensionsinstitutter m.v. automatisk skal foretage edb-indberetning af pensioner. Det skal ske månedligt til SKAT ved udgangen af den kalendermåned, der følger efter den kalendermåned, hvor ejeren af pensionsordningen har ½ år til efterlønsalderen. For eksempel skal der ske indberetning ultimo maj måned 2015 for et medlem, der fylder 61 år i oktober 2015, hvor medlemmet når efterlønsalderen for sin aldersgruppe. Se nærmere herom i SKATs vejledning.

De nævnte pensionsinstitutter m.v. skal indberette pensionsværdier ud fra tre opgørelsesmetoder. Det drejer sig om følgende metoder, der alle er lavet med eksempler, hvor medlemmets efterlønsalder er 60 år:

Metode 1:

Den beregnede årlige, livsvarige ydelse ved udbetaling fra det 60. år. Det vil sige, at der ved det 59 ½. år sker en fremskrivning til det 60. år ud fra kendte forhold i henhold til pensionsaftalen m.v.

Metode 2:

Depotet ved det fyldte 59 ½. år inklusiv forrentning og aftalte bidrag frem til det 60. år. Det vil sige, at der sker en fremskrivning til det 60. år ud fra kendte forhold i henhold til pensionsaftalen m.v.

Metode 3:

Depotet ved det fyldte 59 ½. år. Der sker ikke som ved Metode 1 og 2 fremskrivning, men opgørelse ud fra aktuel værdi ved det 59 ½. år.

Metode 1 gælder for ordninger, hvor der er aftalt en løbende livsvarig ydelse, mens Metode 2 og 3 gælder øvrige ordninger. Forsikrings- og pensionsselskaber m.v. vil anvende Metode 1 eller 2, mens Metode 3 anvendes af pengeinstitutter.

Pensionsinstitutter m.v. skal kun foretage én indberetning om pension. Dette gælder dog ikke, hvis der er tale om en direkte fejl eller mangel i den indberettede oplysning. I så fald vil a-kassen modtage rettelser i elektronisk form. Der henvises til Beskæftigelsesministeriets edb-tekniske vejledning.

Overførslen af oplysninger via edb fra Beskæftigelsesministeriet til den enkelte a-kasse sker på baggrund af oplysninger om det enkelte medlem i RAM-registret.

Hvis a-kassen, efter at et medlem har fået efterlønsbevis eller er overgået til efterløn, får oplysning via edb om en rettelse på grund af fejl eller mangler, skal a-kassen altid orientere medlemmet herom og sikre sig, at rettelsen ikke medfører fejludbetaling af efterløn. Hvis der allerede er sket fejludbetaling, skal a-kassen træffe afgørelse over for medlemmet efter de gældende regler.

Er der i øvrigt brug for, at a-kassen skal foretage ændring i forhold til de elektronisk indberettede værdier af pensionsordninger, skal det ske på baggrund af oplysninger fra medlemmet, der - eventuelt i samarbejde med a-kassen - i konkrete tilfælde kan indhente nye supplerende oplysninger fra et pensionsinstitut.

Opgørelsen af værdien af pensioner et halvt år før efterlønsalderen bygger på, at et medlem i perioden op til efterlønsalderen fortsætter sine ordinære faste aftalte indbetalinger. Det gælder ordninger, hvor arbejdsgiveren indbetaler enten en fast sum eller en fast procentdel som led i et ansættelsesforhold, og hvor medlemmet har en normal forventelig lønudvikling. Det gælder også private ordninger i forsikrings-selskaber eller pensionskasser, hvor der fx er aftalt indbetaling af en fast sum, der fremsendes via en betalingsservice.

Ekstraordinære indbetalinger

Hvis et medlem efter den elektroniske indberetning af pensionsoplysninger og indtil datoen, hvor medlemmet når efterlønsalderen, foretager ekstraordinære indbetalinger til allerede bestående eller nye pensionsordninger, som tilsammen er højere end grundbeløbet efter § 18, stk. 5, i pensionsbeskatningsloven (46.000 kr. i 2012), skal depotet for den eller de berørte pensioner forhøjes med den fulde indbetaling til ordningen. Indbetalinger til pensionsordninger omfattet af § 10 A (aldersforsikring), § 12 A (aldersopsparing) og § 29 A (supplerende engangssum) er beskattede indbetalinger. Sådanne indbetalinger skal omregnes til bruttobeløb inden indbetalingen oplyses for at opgøre størrelsen af indbetalingen til ordningen. Bruttoficering af indbetalingen sker ved at dividere beløbet med 0,627 og svarer til en beskatning på 37,3 pct. Hvis der er tale om en pension med en årlig livsvarig ydelse, skal pensionen gøres op på ny med beløbet ved efterlønsalderen.

Grundbeløbet i pensionsbeskatningslovens § 18, stk. 5, reguleres årligt med virkning fra 1. januar. Grundbeløbet er det beløb, der gælder den dag, medlemmet når efterlønsalderen.

Hvis et medlem ikke har foretaget ekstraordinære indbetalinger, skal medlemmet skriftligt på tro og love erklære dette over for a-kassen.

Hvis et medlem erklærer at have foretaget ekstraordinære indbetalinger, skal a-kassen have oplysninger om beløbet. Hvis summen af de indbetalte ekstraordinære beløb tilsammen ikke er over grundbeløbet, skal der ikke ske nogen regulering af den eller de elektronisk indberettede pensioner.

Det afhænger normalt af den konkrete pension, hvordan et medlem skal give oplysning til a-kassen om en ekstraordinær indbetaling. Det kan fx være i form af et kontoudtog fra et pengeinstitut, en erklæring fra en pensionskasse eller en ny opgørelse fra pensionsinstituttet ved efterlønsalderen.

Hvis et medlem er i tvivl om, hvorvidt der er foretaget en ekstraordinær indbetaling eller om størrelsen af indbetalinger i perioden indtil datoen, hvor medlemmet når efterlønsalderen, må medlemmet indhente de nødvendige oplysninger fra det eller de pågældende pensionsinstitutter.

A-kassen skal herefter ud fra medlemmets oplysninger ændre opgørelsen af den eller de elektronisk indberettede pensioner m.v., og skal lægge den ny justerede værdiopgørelse til grund for beregningen af fradrag for pension i efterløn.

Følgende anses for ekstraordinære indbetalinger

- 1) Indbetalinger til ordninger med særlige, livsvarige ydelser, som i øvrigt indberettes med årlig livsvarig ydelse ved efterlønsalderen (Metode 1).
Der sker ved indberetningen fremskrivning til efterlønsalderen i henhold til kendte forhold, fx aftalte bidrag m.v. En ekstraordinær indbetaling er derfor en indbetaling, som går ud over det aftalte, og som ikke var pensionsinstituttet bekendt på indberetningstidspunktet. Det kan bl.a. være en indbetaling på baggrund af lønforhøjelse, som fx ikke følger af overenskomsten på området; forhåndsindbetaling i forbindelse med fratrædelse af pensionsbidrag, som går flere år frem i tiden; indbetaling af fx skattepligtig del af fratrædelsesgodtgørelse, hvor den skattefri del vælges udbetalt straks.
- 2) Indbetalinger til andre ordninger, som i øvrigt indberettes med størrelse af depot ved $\frac{1}{2}$ år før efterlønsalderen inkl. forrentning og aftalte bidrag frem til efterlønsalderen (Metode 2).
Der foretages som ved Metode 1 fremskrivning ud fra kendte forhold. Ekstraordinære indbetalinger er derfor indbetalinger, som går ud over det aftalte, og som ikke var pensionsinstituttet bekendt på indberetningstidspunktet. Det vil sige som omtalt under pkt. 1.
- 3) Indbetalinger til ordninger, som i øvrigt indberettes som størrelsen af depot $\frac{1}{2}$ år før efterlønsalderen, men uden fremskrivning (Metode 3).
Der sker ikke fremskrivning til efterlønsalderen som ved Metode 1 og 2 ved indberetningen, men alene indberetning på baggrund af opgørelse efter aktuel værdi ved efterlønsalderen. Ekstraordinære indbetalinger er derfor indbetalinger senere end $\frac{1}{2}$ år før efterlønsalderen, hvor pengeinstituttet opgjorde værdien af ordningen. Det gælder fx for kapitalpension i en bank. Det gælder også, uanset medlemmet eller arbejdsgiveren fortsætter med den samme indbetaling som hidtil.
- 4) Indbetalinger til ordninger, der er nyoprettede senere end $\frac{1}{2}$ år før efterlønsalderen.
Ekstraordinære indbetalinger er indbetalinger til ordninger, der er nyoprettede mindre end $\frac{1}{2}$ år før efterlønsalderen, og som derfor ikke har kunnet indberettes automatisk.
Det er dog ikke en ekstraordinær pensionsindbetaling, hvis et medlem ved en bodeling får overført en allerede bestående pension fra en ægtefælle det sidste halve år før efterlønsalderen. Pensionen skal dog oplyses til a-kassen i henhold til reglerne i § 7.

En pensionsordning, der ikke er udbetalt i overensstemmelse med aldersvilkårene, udgår af opgørelsen af pensioner til brug for beregning af fradrag i efterlønnen, hvis den ophæves eller helt eller delvist ophører i forhold til medlemmet forud for efterlønsalderen.

Med virkning fra 1. januar 2013 ændres pensionsbeskatningsloven således, at fradragsret for indbetaling til kapitalpensioner bliver afskaffet. Samtidig bliver det muligt at afgiftsberigtige en eksisterende kapitalpension og overføre den til en ny ordning. Det står i stk. 7, at en sådan overførsel af en afgiftsberigtiget pension ikke kan anses som ophør af pensionsordningen. Pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens § 10 A, § 12 A eller § 29 A er beskattede ordninger. Pensionsinstitutter mv. skal derfor forud for indberetningen af værdien af sådanne ordninger foretage en bruttoficering af depotet, jf. lovens § 74 j,

stk. 5. Det betyder, at det fortsat er den værdi, der blev indberettet elektronisk, der indgår i opgørelsen af pensioner til brug for beregning af fradrag i efterlønnen.

Til § 7

Generelt om at oplyse alle pensioner, som ikke indberettes elektronisk

Et medlem, som har fået sine pensioner indberettet elektronisk efter § 6, skal altid på tro og love afgive oplysning om eventuelle udenlandske pensionsforhold eller andre pensioner, som ikke er indberettet via edb til a-kassen. Pensionen skal oplyses med værdien ved efterlønsalderen.

Et medlems oplysninger om pensioner, der ikke indberettes elektronisk, skal suppleres med alle nødvendige oplysninger. Om fornødent skal medlemmet selv sørge for en dansk oversættelse af oplysninger om pensionen, jf. principperne om at afgive dokumentation fra andre EØS-lande.

Pensionsordninger m.v., som et medlem typisk selv skal oplyse om:

- 1) Ordninger i udenlandske livsforsikringsselskaber,
- 2) pension fra udenlandske arbejdsgivere,
- 3) EU-pensioner, FN-pensioner og lign.,
- 4) uafdækkede pensioner til direktører,
- 5) særskilte lovregulerede pensionsordninger, fx for lodser, og
- 6) folketings-, minister- og borgmesterpensioner.

Et medlem kan i det sidste ½ år før efterlønsalderen få overført en allerede bestående pension fra en ægtefælle i forbindelse med en bodeling eller lignende. Da denne pension ikke er indberettet elektronisk på medlemmet, skal pensionen altid oplyses af medlemmet selv efter reglen i § 7.

Medlemmet skal oplyse om pensioner, der ikke er indberettet elektronisk, herunder nyoprettede pensioner mellem indberetningstidspunktet og efterlønsalderen. I bestemmelsen præciseres, at medlemmet skal oplyse den bruttoficerede værdi til a-kassen, hvis medlemmet har oprettet en ordning omfattet af § 10 A, § 12 A eller § 29 A i pensionsbeskatningsloven. Det sker ved, at medlemmet indhenter oplysning om pensionsordningen ved pensionsinstituttet, som oplyser den bruttoficerede værdi til medlemmet.

Til § 8

Pensionsinstitutter m.v. skal for alle medlemmer indberette oplysninger til SKATs system (PERE) om indbetaling på en pensionsordning som nævnt i lovens § 74 j, stk. 8, jf. lovens § 74 j, stk. 9. Indberetning foretages efter de gældende regler om automatisk indberetning via edb. Pensionsinstitutter m.v. skal indberette indbetalinger til de nævnte ordninger medfølgende særskilte koder for opgørelser.

Metode 4:

Ordninger med løbende livsvarige ydelser. Pensionsinstitutter m.v. indberetter den beregnede livsvarige årlige ydelse fra indbetalingsdatoen. Har medlemmet indbetalt til en eksisterende pensionsordning med løbende livsvarig ydelse, vil pensionsinstitutter m.v. alene indberette det tillæg, som skal lægges til den eksisterende ordnings beregnede livsvarige årlige ydelse.

Metode 5:

Ordninger, som kan opgøres med en depotværdi. Pensionsinstitutter m.v. indberetter alene værdien af den pågældende indbetaling.

Beskæftigelsesministeriet henviser i øvrigt til principperne i SKATs vejledning om indberetning af pensionsrettigheder (PERE).

Eksempler:

1) En tidligere selvstændig erhvervsdrivende er overgået til efterløn ved efterlønsalderen uden fradrag for pension. Et år efter opretter og indbetaler medlemmet 1.000.000 kr. på en pensionsordning med løbende livsvarige udbetalinger, svarende til en beregnet livsvarig årlig ydelse på 50.000 kr.

A-kassen vil efter indbetalingen af de 1.000.000 kr. modtage en elektronisk indberetning på 50.000 kr. med kode 4 som opgørelsesmetode, der indikerer, at der er tale om en indbetaling efter lovens § 74 j, stk. 8. Tidspunktet for indbetalingen af de 1.000.000 kr. vil fremgå i feltet »opgørelsesdato«, som vil være lig »indbetalingsdatoen«. Medlemmets pensionsformue skal opgøres til 50.000 kr.

2) En selvstændig erhvervsdrivende har ved efterlønsalderen fået opgjort sin pensionsordning med løbende livsvarige udbetalinger til en beregnet årlig livsvarig ydelse på 40.000 kr. Medlemmet har i perioden fra pensionsindberetningen til efterlønsalderen ekstraordinært indbetalt 30.000 kr. til ordningen (under grænsebeløbet per år). Medlemmet overgår til efterløn ved efterlønsalderen og indbetaler et år efter 500.000 kr. til pensionsordningen, svarende til en beregnet årlig ekstra livsvarig ydelse på 25.000 kr.

A-kassen vil efter indbetalingen af de 500.000 kr. modtage en elektronisk indberetning på 25.000 kr. med kode 4 som opgørelsesmetode, der indikerer, at der er tale om en indbetaling efter lovens § 74 j, stk. 8. Tidspunktet for indbetalingen af de 500.000 kr. vil fremgå i feltet »opgørelsesdato«, som vil være lig »indbetalingsdatoen«. Medlemmets pensionsopgørelse vil udgøre 65.000 kr. (40.000 kr. plus 25.000 kr.).

3) En tidligere selvstændig erhvervsdrivende har ved efterlønsalderen fået opgjort sin pensionsordning til en depotværdi på 500.000 kr. Medlemmet har i perioden fra pensionsindberetningen til efterlønsalderen ekstraordinært indbetalt 30.000 kr. til ordningen. Medlemmet overgår til efterløn ved efterlønsalderen og indbetaler et år efter 50.000 kr. til ordningen.

A-kassen vil efter indbetalingen af de 50.000 kr. modtage en elektronisk indberetning på 50.000 kr. med kode 5 som opgørelsesmetode, der indikerer, at der er tale om en indbetaling efter lovens § 74 j, stk. 8. Tidspunktet for indbetalingen af de 50.000 kr. vil fremgå i feltet »opgørelsesdato«, som vil være lig »indbetalingsdatoen«. Medlemmets pensionsformue skal opgøres til 550.000 kr. (500.000 kr. plus 50.000 kr.).

Alle eksempler er baseret på abstrakte tal.

Pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens § 10 A, § 12 A og § 29 A, skal bruttoficeres inden indberetning af depotet efter § 74 j, stk. 5, i loven.

Til § 9

Når en pension enten er oplyst elektronisk, jf. § 6, eller manuelt via medlemmet, jf. § 7, skal a-kassen ikke selv gå ind i at vurdere, om pensionen kan anses for livsvarig eller ikke. A-kassen skal heller ikke vurdere, hvordan værdien af de enkelte pensioner, der skal medføre fradrag, nærmere er opgjort i forbindelse med pensionsindberetningen. Den opgave varetages af pensionsselskaberne m.v.

Selv om a-kassen ikke kan vurdere, om opgørelsen er foretaget korrekt i pensionsinstituttet, kan der være forhold, som a-kassen bør være behjælpelig med at undersøge, inden medlemmet indgiver klage til pensionsinstituttet. Det kan være fejl, som ligger uden for pensionsinstituttets regi.

Hvis et medlem fortsat ønsker at klage over de nævnte forhold, som a-kassen ikke kan tage stilling til, skal medlemmet rette henvendelse til det pågældende pensionsinstitut.

Der kan dog opstå tvivl eller uenighed mellem medlemmet og a-kassen, om en pension skal anses for at være et led i et ansættelsesforhold, og dermed eventuelt medføre fradrag i efterlønnen efter § 19, stk. 3-5 eller § 20, stk. 3-5. I den anledning kan der være grund til, at medlemmet kontakter sit pensionsinstitut eller sin tidligere arbejdsgiver for bedst muligt at kunne fremlægge nærmere dokumentation herom. Det kan være forsikringspolice, medlemmets ansættelsesaftale eller overenskomsten. A-kassen skal på det grundlag træffe afgørelse ud fra reglerne om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge.

Til kapitel 4

Efterlønssatsen

Til § 10

Udgangspunktet er, at der skal ske beregning af medlemmets efterløn på overgangstidspunktet. Har medlemmet allerede et efterlønnsbevis med ret til dagpengenes højeste beløb, er en ny beregning ikke nødvendig. Beregningstidspunktet er det tidspunkt, (den dag), hvor medlemmet får udstedt et efterlønnsbevis, eller hvorfra medlemmet skal have udbetalt efterløn.

Beregningen skal ske på overgangstidspunktet, selvom medlemmet ikke skal have udbetalt efterløn på grund af arbejde.

Størrelsen af efterlønnen er fastsat i lovens § 74 l. For medlemmer født den 1. juli 1959 eller senere svarer efterlønssatsen til den dagpengesats, som medlemmet kunne få efter reglerne om udbetaling af dagpenge til ledige.

For medlemmer født før den 1. juli 1959, som ikke opfylder udskydelsesreglen i § 11, udgør ydelsen i hele perioden med efterløn højst 91 pct. af de maksimale dagpenge for fuldtidsforsikrede eller deltid-forsikrede. Ledighed før overgangen har ikke betydning for efterlønnens størrelse. Opfylder et medlem født før den 1. juli 1959 udskydelsesreglerne i § 11, vil medlemmet kunne overgå til efterløn med den dagpengesats, som medlemmet kunne få efter reglerne om udbetaling af dagpenge til ledige.

Det er dog en betingelse for at få udbetalt efterløn som fuldtidsforsikret, at medlemmet opfylder et krav om fuldtidsforsikring i sammenlagt 10 år inden for 15 år, heraf 52 uger umiddelbart inden overgangen til efterløn, jf. lovens § 74 l, stk. 1.

Et medlem, der har et efterlønnsbevis, og som har fået opgjort et beregningsgrundlag efter § 3, stk. 2, har ret til at få efterløn på grundlag af mindst det beregningsgrundlag (den hidtidige daglige arbejdsfor-tjeneste), eller den sats (hvis medlemmet er berettiget til en fast sats, fx mindstesatsen), medlemmet havde på bevistidspunktet. Medlemmet har ret til efterløn som fuldtidsforsikret, hvis den pågældende på tidspunktet for overgang til efterløn opfylder betingelserne herfor.

Hvis et medlem overgår til efterløn efter fortrydelsesordningen, skal efterlønssatsen reduceres med 2 pct. for hvert hele år, medlemmet ikke har betalt efterlønsbidrag. Reduktionen sker før fradrag for pension. Perioder under et år medregnes med antallet af hele måneder.

Eksempel 1:

Medlemmet har været omfattet af reglen i lovens § 74 a, stk. 4, om at skulle betale efterlønsbidrag i mindst 25 år. Medlemmet har været tilmeldt fortrydelsesordningen og betalt efterlønsbidrag i 16 år, 5 måneder og 14 dage. Medlemmet mangler således at betale efterlønsbidrag i 8 år, 6 måneder og 16

dage. Da der kun skal regnes med hele år og hele måneder, hvor medlemmet ikke har betalt, skal satsen reduceres med $8,5 \text{ gange } 2 \text{ pct.} = 17 \text{ pct.}$

Hvis medlemmet opfylder betingelserne for at få efterløn som fuldtidsforsikret, skal efterlønssatsen reduceres med 17 pct. af højeste dagpengesats for fuldtidsforsikrede, hvilket er 136,17 kr. (0,17 gange 801 kr.) i 2013-tal.

Hvis medlemmet skal have efterløn med 91 pct.-satsen, ville efterlønssatsen i 2013-tal i dette tilfælde være på 729,00 minus 136,17 kr. = 593 kr. (afrundet).

Eksempel 2:

Et medlem, der er født den 1. januar 1972, har været medlem uafbrudt fra den 1. januar 1997. Medlemmet har ikke været tilmeldt efterlønsordningen, før han den 1. januar 2015 tilmelder sig fortrydelsesordningen.

Ved efterlønsalderen den 1. januar 2036 (der ses bort fra en eventuel forhøjelse af efterlønsalderen) har han betalt efterlønsbidrag for i alt 21 år.

Kravet i den almindelige efterlønsordning for dette medlem ville være uafbrudt betaling af efterlønsbidrag fra den 1. januar 2008 til efterlønsalderen og betaling i mindst 25 år, jf. lovens § 74 a, stk. 4, 1. og 2. pkt. Efter den almindelige ordning ville dette medlem skulle have betalt efterlønsbidrag i 28 år (perioden fra den 1. januar 2008 til den 1. januar 2036).

Medlemmet mangler således 7 års medlemsbidrag. Efterlønssatsen skal nedsættes med 2 pct. af højeste dagpenge for hvert hele års manglende bidrag. Den skal derfor nedsættes med $7 \text{ gange } 2 = 14 \text{ pct.}$ af højeste dagpenge.

Til kapitel 5

Til § 11

Udskydelse af efterlønnen for personer født før 1. juli 1959

Medlemmer, der er født før den 1. juli 1959, skal arbejde og udskyde efterlønnen i en vis periode, for at opnå ret til efterløn med 100 pct. af den dagpengesats, de ville være berettiget til ved ledighed og for at få mulighed for at optjene timer til skattefri præmie, jf. lovens § 74 m.

Det er en betingelse, at medlemmet opfylder arbejdskravet og udskydelseskravet for den aldersgruppe, som medlemmet hører til, jf. § 74 l, stk. 3-8 og § 74 m, stk. 3-7. Det er en betingelse for at opnå rettigheder efter udskydelsesreglen, at medlemmet ikke har fået udbetalt delpension i perioden. Det er medlemmets forsikringsstatus på tidspunktet for udstedelse af efterlønsbeviset, som er afgørende for, om medlemmet skal opfylde beskæftigelseskravet for fuldtids- eller deltidsforsikrede.

Et medlem, der driver selvstændig virksomhed, skal opfylde udskydelsesreglen, ved at have drevet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang i en periode, der svarer til udskydelsesperioden for lønmodtagere.

Eksempel 1:

En selvstændig erhvervsdrivende der er født den 1. maj 1956, får udstedt sit efterlønsbevis med virkning fra sin 62½ års dag. Medlemmet skal udskyde overgangen til efterløn i mindst 18 måneder for at kunne få den høje efterlønssats og mulighed for at optjene skattefri præmie. Samtidig skal medlemmet have arbejdet med selvstændig virksomhed i væsentligt omfang i mindst 18 måneder svarende til 78 uger.

Et medlem, der driver selvstændig virksomhed, kan medregne indberettede løntimer til opfyldelse af arbejdskravet i udskydelsesperioden, fra de uger, hvor medlemmet ikke har drevet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang. Et fuldtidsforsikret medlem kan medregne én uges lønarbejde til opfyldelse af arbejdskravet i udskydelsesreglen, hver gang medlemmet har fået indberettet 30 løntimer til indkomstregisteret. Var medlemmet deltidsforsikret ved udstedelsen af efterlønsbeviset, kan medlemmet medregne én uges lønarbejde, hver gang der er indberettet 24 løntimer til indkomstregisteret.

Eksempel 2:

Medlem M, er født den 4. april 1954, fuldtidsforsikret og selvstændig erhvervsdrivende. M skal arbejde og udskyde efterlønnen i 24 måneder - svarende til 104 uger - for at opfylde udskydelsesreglen. M har arbejdet 94 uger i selvstændig virksomhed i væsentligt omfang efter udstedelsen af efterlønsbeviset. For at beregne de nødvendige løntimer til at opfylde udskydelsesreglen, reduceres kravet om de 104 uger med de udførte 94 uger svarende til 10 ugers lønarbejde à 30 timer. M skal derfor have indberettet mindst 300 løntimer (30 timer gange 10 uger) for at opfylde udskydelsesreglen.

Eksempel 3:

Medlem M, er født den 5. maj 1955, fuldtidsforsikret og selvstændig erhvervsdrivende. M skal arbejde og udskyde efterlønnen i 24 måneder - svarende til 104 uger - for at opfylde udskydelsesreglen. M har arbejdet 100 uger med selvstændig virksomhed i væsentligt omfang og har fået indberettet 70 løntimer fra uger uden selvstændig virksomhed fra datoen på efterlønsbeviset. 100 uger med selvstændig virksomhed reducerer kravet til løntimer til et omfang, der svarer til 4 ugers lønarbejde à 30 timer (120 timer) for at opfylde udskydelsesreglen. Da M kun har fået indberettet 70 løntimer, kræves der yderligere 50 løntimer, før M opfylder udskydelsesreglen.

Eksempel 4:

Medlem M, er født den 4. april 1954 og deltidsforsikret på bevistidspunktet. M skal arbejde og udskyde efterlønnen i 24 måneder - svarende til 104 uger - for at opfylde udskydelsesreglen. M har lønarbejde i 20 timer om ugen i 6 måneder efter bevisdatoen. M har for denne periode fået indberettet i alt 519,60 løntimer. M ophører herefter med lønarbejdet og starter selvstændig virksomhed, som M driver i væsentligt omfang. M skal for at opfylde arbejdskravet i udskydelsesreglen opfylde arbejdskravet for selvstændige erhvervsdrivende. Lønarbejdet udgør i den forbindelse 21 uger (519,60 løntimer divideret med 24 timer/uge), og M skal derfor have 83 uger (104 uger minus 21 uger) med selvstændig virksomhed i væsentligt omfang for at opfylde arbejdskravet i udskydelsesreglen.

Reglen indebærer, at et medlem vil have mulighed for at opfylde de nævnte arbejdskrav på et hvilket som helst tidspunkt, inden medlemmet når folkepensionsalderen, jf. lov om social pension, hvis blot overgangen til efterløn udskydes i en vis periode, og arbejdskravet er opfyldt inden overgangen til efterløn.

Opgørelse af arbejdet i udskydelsesperioden og i 2-års-perioden

Udskydelsesperioden opgøres fra bevistidspunktet.

Kravet om beskæftigelse for lønmodtagere opgøres som udgangspunkt efter de samme regler, som gælder for opgørelse af beskæftigelseskravet for ret til dagpenge, jf. lovens § 53. Det indebærer, at beskæftigelse i lønarbejde opgøres på grundlag af løntimer, der er indberettet til indkomstregistret, jf. lov om et indkomstregister. Løntimer, der ikke er indberettet til indkomstregistret, jf. lov om et indkomstregister, opgøres efter §§ 7 og 8 i bekendtgørelse om beskæftigelseskrav for lønmodtagere og dagpengeperiode.

I den indberetningsperiode hvor efterlønsbeviset er udstedt, fordeles de indberettede løntimer forholdsmæssigt i forholdet til antallet af kalenderdage i indberetningsperioden. Ved opgørelsen af beskæftigelseskravet medregnes de løntimer, der er placeret fra og med udstedelsesdatoen for efterlønsbeviset.

Et medlem, der er født før den 1. juli 1959, kan først opnå de rettigheder, der er forbundet med udskydelsesreglen, når der både er gået det angivne antal måneder efter datoen på efterlønsbeviset, og når medlemmet opfylder arbejdskravet i § 11. Et medlem, der ikke opfylder arbejdskravet, når udskydelsesperioden er gået, kan kun opnå fordelene efter udskydelsesreglen, hvis overgangen til efterløn først sker, når arbejdskravet også er opfyldt. Opfylder medlemmet arbejdskravet i udskydelsesreglen senere end de påkrævede måneder for aldersgruppen, opnår medlemmet først på dette tidspunkt de rettigheder, der er forbundet med udskydelsesreglen. I den indberetningsperiode, hvor medlemmet har tilstrækkeligt med løntimer til at opfylde arbejdskravet, fordeles de indberettede løntimer forholdsmæssigt i forhold til antallet af kalenderdage i indberetningsperioden. De rettigheder, der er forbundet med udskydelsesreglen, indtræder fra dagen efter den dag, hvor arbejdskravet opfyldes.

Eksempel 1:

Medlem M, som er fuldtidsforsikret og født i 1952, får udstedt et efterlønsbevis den 13. juli 2012. Ved opgørelsen af arbejdskravet medregnes 19/31 af de løntimer, der er indberettet for juli måned 2012. Da M i juli 2012 har fået indberettet 160,33 løntimer, kan der for juli 2012 medregnes 98,27 løntimer.

Medlemmet har i perioden juli 2012 til juli 2014 månedligt fået indberettet 160,33 timer til indkomstregistret. M kan derfor i alt medregne 3.848 timer for hele perioden.

M har således den 12. juli 2014 opfyldt både udskydelsesreglen og 2-års-reglen. M vil fra den 13. juli 2014 opnå de rettigheder, der følger af henholdsvis udskydelsesreglen og 2-års-reglen.

Eksempel 2:

Medlem M, som er fuldtidsforsikret, får udstedt et efterlønsbevis den 13. juli 2012. Ved opgørelsen af arbejdskravet medregnes 19/31 af de løntimer, der er indberettet for juli måned 2012. Da M i juli 2012 har fået indberettet 160,33 løntimer, kan der for juli 2012 medregnes 98,27 løntimer.

For månederne august 2012 til og med marts 2013 indberettes der månedligt 160,33 løntimer, svarende til 1.282,64 løntimer. Derefter går M ned i tid og får herefter månedligt indberettet 91 løntimer.

Den 13. juli 2014, 2 år efter udstedelsen af efterlønsbeviset, har M kun fået indberettet i alt 2.781,14 løntimer. M opfylder derfor ikke udskydelsesreglen eller 2-års-reglen på dette tidspunkt.

Fra udstedelsen af efterlønsbeviset den 13. juni 2012 til og med indberetningen for oktober 2014 har M fået indberettet 3.109,91 løntimer, og mangler dermed på det tidspunkt 10,09 løntimer for at opfylde arbejdskravet på 3.120 løntimer.

De 91 løntimer, som er indberettet for november 2014, fordeles forholdsmæssigt, dvs. 91/30, og M anses for at have 3,03 løntimer pr. dag. M vil således opfylde arbejdskravet den 4. november 2014, og vil fra den 5. november 2014 opnå de rettigheder, der følger af udskydelsesreglen.

Eksempel 3:

Medlem M, som er fuldtidsforsikret, får udstedt et efterlønsbevis den 14. juli 2012. M, som er ugelønnet, får ugentligt indberettet 27 løntimer. (Det er i dette eksempel forudsat, at indberetningsperioden går fra mandag til søndag.) Ved opgørelsen af beskæftigelseskravet medregnes der for uge 28-2012, hvor

efterlønsbeviset udstedes, 2/7 af 27 løntimer, svarende til 7,71 løntimer. Da M 2 år efter udstedelsen af efterlønsbeviset kun har fået indberettet 2.819,57 løntimer, opfylder M på det tidspunkt ikke 2-års-reglen.

Fra udstedelsen af efterlønsbeviset til og med uge 39-2014 har M fået indberettet i alt 3.112,71 løntimer, og mangler dermed på det tidspunkt 7,29 løntimer for at opfylde beskæftigelseskravet på 3.120 løntimer.

De 27 løntimer, som er indberettet for uge 40-2014 fordeles forholdsmæssigt, dvs. 27/7, og M anses for at have 3,86 løntimer pr. dag. M vil således opfylde beskæftigelseskravet den 30. september 2014 (tirsdag i uge 40/2014), og vil fra den 1. oktober 2014 opnå de rettigheder, der følger af 2-års-reglen.

Det er kun arbejde i en medlemsperiode her i riget (Danmark, Grønland og Færøerne), i et andet EØS-land eller Schweiz, der kan medregnes til 2-årskravet.

Perioder med sygedagpenge i et ansættelsesforhold og sygedagpenge til selvstændige kan også medregnes til arbejdskravet. Et medlem, der udøver selvstændig virksomhed i væsentligt omfang eller som kombinationsforsikret, kan også medregne timer på grund af sygdom for de første 14 dage, selv om medlemmet ikke har forsikret sig, og dermed ikke modtager sygedagpenge for denne periode. Uger, hvor en selvstændig erhvervsdrivende er syg en del af ugen, kan medregnes, hvis arbejdet i den selvstændige virksomhed og timerne med sygdom tilsammen kan sidestilles med drift af virksomheden i væsentligt omfang. Uger, hvor en selvstændig får halve sygedagpenge, kan medregnes, hvis timerne med sygedagpenge og drift af selvstændig virksomhed sammenlagt kan sidestilles med lønarbejde over 30 timer pr. uge.

Herved ligestilles lønarbejde og selvstændig virksomhed i videst muligt omfang. Denne regel gælder også for perioder med tilsvarende ydelser fra et andet EØS-land, Grønland, Færøerne og Schweiz.

Arbejde i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz kan ikke medregnes i opgørelsen, medmindre arbejdet udføres som udsendt for en dansk arbejdsgiver, eller medlemmet arbejder på internationale vilkår ved organisationer m.v., som Danmark er medlem af.

Arbejdskravet til at opfylde udskydelsesreglen skal opfyldes efter reglerne for fuldtidsforsikrede, hvis det var medlemmets status på bevistidspunktet. Det gælder også, hvis medlemmet i mellemtiden skifter status mellem fuldtid og deltid.

Til § 12

Skattefri præmie

Reglerne om at optjene en skattefri præmie er fastsat i lovens § 74 m.

Reglen gælder for personer bosat i Danmark, men også personer med et efterlønsbevis eller modtagere af efterløn, som har bopæl eller arbejder i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz. For eksempel vil en person med et efterlønsbevis, som bor og arbejder i et andet EØS-land, og som på grund af EØS-lovvalgsreglerne er omfattet af EØS-landets arbejdsløshedsforsikring, kunne medregne beskæftigelsen fra dette EØS-land til at optjene en skattefri præmie. Det er den samlede beskæftigelse i perioden, der ligger til grund for beregningen af antallet af skattefri præmieportioner.

Medlemmer født den 1. juli 1959 eller senere kan optjene timer til skattefri præmie fra efterlønsbeviset har virkning og frem til overgangen til efterløn. Venter medlemmet med at gå på efterløn, indtil medlemmet har opfyldt 2-års-reglen i § 12, stk. 1 og 2, tæller arbejdstimer efter overgangen til efterløn også med til den skattefri præmie. Der kan optjenes timer til skattefri præmie frem til dagen før medlemmet når folkepensionsalderen, jf. lov om social pension.

Medlemmer født før den 1. juli 1959 skal opfylde betingelserne for udskydelse af efterlønnen i § 11 for at kunne begynde at optjene timer til skattefri præmie. Det gælder også for disse medlemmer, at muligheden for at optjene skattefri præmie ophører, hvis medlemmet overgår til efterløn inden 2-års-reglen i § 12, stk. 1 og 2, er opfyldt. For medlemmer født før 1. januar 1956 er udskydelsesreglen i § 11, stk. 2, og 2-års-reglen i § 12, stk. 1 og 2 identiske og bliver således opfyldt på samme tidspunkt.

Eksempel 1:

Et medlem, der er født 1. august 1956, får et efterlønsbevis med virkning fra den 1. august 2019, hvor medlemmet fylder 63 år. Medlemmet arbejder fuld tid og får hver måned i perioden 1. august 2019 til 1. juli 2021 indberettet 160,33 timer til indkomstregisteret.

Den 1. juli 2021 overgår medlemmet til efterløn, men fortsætter med at arbejde 50 timer om måneden.

Medlemmet opfyldte udskydelsesreglen, jf. lovens § 74 m, stk. 5, den 31. juli 2020, idet medlemmet på daværende tidspunkt havde udskudt overgangen til efterløn 1 år og fået indberettet 1.924 timer til indkomstregisteret. Medlemmet kan derfor optjene timer til skattefri præmie fra og med den 1. august 2020.

Da medlemmet overgår til efterløn den 1. juli 2021 inden, der er gået 2 år fra virkningsdatoen på efterlønsbeviset, kan medlemmet ikke optjene timer til skattefri præmie efter overgangen til efterløn, jf. lovens § 74 m, stk. 2. De 50 timer om måneden i resten af efterlønsperioden kan derfor ikke medregnes til skattefri præmie.

Medlemmet har i perioden den 1. august 2020 til den 1. juli 2021 optjent 1.763,63 timer (160,33 timer gange 11 måneder) til skattefri præmie, hvilket giver ret til 3 skattefri præmieportioner (1.763 timer divideret med 481 timer).

Eksempel 2:

Hvis medlemmet fra eksempel 1 i stedet vælger at udskyde overgangen til efterløn til den 1. august 2021 og arbejde i samme omfang som i eksempel 1, vil medlemmet ved overgangen til efterløn den 1. august 2021 have fået indberettet 3.737 timer (23 måneder gange 160,33 timer plus 50 timer for juli 2021) til indkomstregisteret. Medlemmet opfylder således både udskydelsesreglen og 2-års-reglen. Medlemmet vil derfor kunne optjene timer til skattefri præmie i hele efterlønsperioden.

Medlemmet optjener således timer til skattefri præmie i perioden den 1. august 2020 til den 1. august 2023 (folkepensionsalderen). Medlemmet vil have optjent 3.013 timer (11 måneder gange 160,33 timer plus 25 måneder gange 50 timer) til skattefri præmie svarende til 6 skattefri præmieportioner (3.013 timer divideret med 481 timer).

Arbejdet opgøres som udgangspunkt efter samme regler som opgørelsen af beskæftigelseskravet for ret til dagpenge. Det indebærer, at optjeningen til præmieordningen ved beskæftigelse i lønarbejde opgøres på grundlag af løntimer, der er indberettet til indkomstregistret, jf. lov om et indkomstregister. Løntimer, der ikke er indberettet til indkomstregistret, jf. lov om et indkomstregister, opgøres efter §§ 7 og 8 i bekendtgørelse om beskæftigelseskrav for lønmodtagere og dagpengeperiode.

Et medlem, der udøver selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse og i væsentligt omfang, anses for at have arbejdet 37 timer pr. uge, når der regnes timer til skattefri præmie. Et medlem, der har lønarbejde ved siden af drift af selvstændig virksomhed i væsentligt omfang, kan også medregne timer fra lønarbejdet, som er indberettet til indkomstregistret.

Det følger af de almindelige regler om optjening af beskæftigelseskravet, at selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse og selvstændig virksomhed, der er drevet som hovedbeskæftigelse, men ikke i væsentligt omfang, aldrig kan bruges til optjening af beskæftigelseskravet og dermed heller ikke til optjening af præmie.

Et medlem, som er overgået til efterløn efter 2-års-reglen i § 12, stk. 2, er opfyldt, kan til præmien medregne alle arbejdstimer i en godkendt selvstændig virksomhed efter reglerne i bekendtgørelse om selvstændig virksomhed samtidig med efterløn. Det betyder blandt andet, at medlemmets egne timer ved en godkendt bibeskæftigelse ved selvstændig virksomhed i efterlønsperioden kan medregnes til at opnå præmien. Et medlem, der er gået på efterløn, og som på et tidspunkt begynder at arbejde mere end det højst tilladte, kan medregne timerne, hvis medlemmet udøver den selvstændige virksomhed i væsentligt omfang.

Et medlem, der er eller har været kombinationsforsikret, kan optjene ret til præmie på samme måde som medlemmer, der er forsikrede som lønmodtagere eller er selvstændige. Arbejdet i perioden med kombinationsforsikring opgøres efter reglerne om optjening af beskæftigelseskravet i bekendtgørelse om kombinationsforsikring. Dette indebærer, at der kan medregnes 15 timer pr. uge fra den selvstændige virksomhed, når der er dokumentation for mindst dette timetal. Den kombinationsforsikrede kan dog medregne det faktiske antal løntimer, også selv om det samlede timetal for den selvstændige virksomhed og lønarbejdet bliver mere end 37 timer i den pågældende uge.

Det følger af de almindelige regler om optjening af beskæftigelseskravet for kombinationsforsikrede, at arbejdstimer ved selvstændig virksomhed fra uger, hvor medlemmet ikke har haft lønarbejde, aldrig kan bruges til optjening af beskæftigelseskravet og dermed heller ikke til optjening af præmie.

Et medlem, der i en periode efter at have fået et efterlønsbevis udmelder sig af a-kassen, kan ikke medregne beskæftigelse fra perioden, hvor medlemmet har været udmeldt. Først efter en eventuel genindmeldelse kan medlemmet igen begynde at medregne timerne. Det gælder dog ikke personer, der har modtaget et efterlønsbevis, og som på grund af arbejde i et andet EØS-land, på Færøerne eller i Schweiz omfattes af dette lands regler om arbejdsløshedsforsikring.

Udbetaling af optjent præmie er ikke betinget af, at medlemmet aktuelt er medlem af en a-kasse.

For hver 481 løntimer, der er indberettet til indkomstregistret, eller som i øvrigt kan dokumenteres efter reglerne i bekendtgørelse om beskæftigelseskrav for lønmodtagere og dagpengeperiode, udløses en præmieportion. Præmien kan optjenes ved fuldtidsarbejde og deltidsarbejde eller løsere arbejdsforhold. Antallet af løntimer afgør, hvor mange timer der kan medregnes til optjening af præmie. Dette gælder også, hvis medlemmet har haft mere end 37 løntimer i en uge.

Såvel fuldtids- som deltidsforsikrede skal præstere 481 timer løntimer for at optjene en præmieportion. Har et medlem i forbindelse med den endelige opgørelse af den skattefri præmie for få arbejdstimer til at optjene en præmieportion, er timerne tabt. Et medlem, der fx kun har fået indberettet 470 timer, har således ikke ret til skattefri præmie.

Et medlem født før den 1. juli 1959 vil i den indberetningsperiode, hvor medlemmet opfylder udskydelsesreglen, få fordelt de indberettede løntimer forholdsmæssigt i forholdet til antallet af kalenderdage i indberetningsperioden. Ved opgørelse af optjening af præmie medregnes de løntimer, der er placeret fra og med dagen efter dagen, hvor udskydelsesreglen er opfyldt.

Et medlem, der har optjent timer til skattefri præmie, og som overgår til efterløn, inden 2-års-reglen i § 12, stk. 2, er opfyldt, vil i den indberetningsperiode, hvor medlemmet overgår til efterløn, få fordelt de

indberettede løntimer forholdsmæssigt i forhold til antallet af kalenderdage i indberetningsperioden. Ved opgørelse af optjening af præmie, medregnes kun de løntimer, der er placeret inden overgangen til efterløn.

Medlemmer, som opfylder 2-års-reglen i § 12, stk. 2, kan medregne indberettede løntimer frem til og med dagen før, de når folkepensionsalderen, jf. lov om social pension.

Eksempel 1:

Et medlem, der er født den 6. august 1952, får udstedt et efterlønsbevis den 6. august 2012. Medlemmet får månedligt indberettet 130 løntimer og opfylder således både udskydelses- og 2-års-reglen den 5. august 2014. I perioden fra den 1. august 2014 til den 1. august 2017 fortsætter medlemmet med at arbejde og får månedligt indberettet 130 løntimer.

Ved beregningen af præmien medregnes for august 2014 $26/31$ af 130 timer, svarende til 109,03 timer. I perioden den 1. september 2014 til den 1. august 2017 er der i alt indberettet 4.550 løntimer (35 måneder gange 130 timer). For perioden den 1. august til den 6. august 2017 medregnes $5/31$ af 130 timer, svarende til 20,97 timer. Medlemmet har dermed ret til at få udbetalt 9 præmieportioner (4.680 løntimer divideret med 481 timer).

Eksempel 2:

Et medlem, der er født den 12. juli 1953 får udstedt et efterlønsbevis den 12. juli 2013. Medlemmet, som er ugelønnet, får ugentligt indberettet 31 løntimer og opfylder således både udskydelses- og 2-års-reglen den 11. juli 2015 (uge 28). I perioden fra den 12. juli 2015 til og med den 3. juli 2018 fortsætter medlemmet med at arbejde og får ugentligt indberettet 31 løntimer. Medlemmet overgår til folkepension den 1. august 2018.

Ved beregningen af præmien medregnes for uge 28-2015 $1/7$ af 31 løntimer, svarende til 4,43 løntimer. Fra uge 29-2015 til og med uge 27-2018 er der indberettet 4.805 løntimer (155 uger à 31 løntimer). Medlemmet har dermed ret til 9 præmieportioner.

Muligheden for at optjene præmie påvirkes ikke af, at en eventuel pensionsopsparing i øvrigt ville have betydet en så stor nedsættelse, at der ikke ville blive udbetalt efterløn. Der vil også i en sådan situation kunne optjenes ret til præmie.

Arbejde i perioder, hvor medlemmet har fået lempeligt fradrag efter § 29, medregnes med antallet af løntimer, der er indberettet til indkomstregistret, jf. lov om et indkomstregister. Dette indebærer, at antallet af timer til den skattefri præmie i denne periode kan være højere end det antal timer, medlemmet får fradrag for.

Til § 12, stk. 4

Fradrag i den skattefri præmie

Det er muligt at få udbetalt den fulde præmie ved arbejde svarende til mindst 5.772 timer (12 gange 481 timer). Hvis et medlem skal have fuld præmie, må medlemmet i den mulige periode for optjening af skattefri præmie, tre år før pensionsalderen og indtil medlemmet når pensionsalderen, ikke have fået udbetalt ydelser i form af dagpenge eller efterløn. Udbetalte feriedagpenge skal ikke indgå i beregningen af fradrag for timer.

Hvis medlemmet i perioden har modtaget ydelser i form af dagpenge eller efterløn, skal der altid ske en tilsvarende nedsættelse af det maksimale antal mulige præmietimer på 5.772 timer.

Eksempler:

1) Et medlem har fået indberettet 4.810 løntimer efter udskydelsesreglen er opfyldt - svarende til 10 skattefri præmieportioner. I det sidste år inden folkepensionsalderen, får medlemmet udbetalt efterløn i 1.900 timer. Medlemmet kan maksimalt medregne 3.872 løntimer til at optjene præmien (5.772 minus 1.900 timer). Medlemmet har ret til 8 præmieportioner (8 gange 481 timer = 3.848 timer).

2) Et medlem, der opfylder både udskydelses- og 2-års-reglen, har i perioden for optjening af skattefri præmie modtaget ydelser i form af dagpenge og efterløn svarende til 2.500 timer og har fået indberettet 4.000 løntimer. Medlemmet kan maksimalt medregne 3.272 løntimer til skattefri præmie (5.772 minus 2.500 timer). Medlemmet får udbetalt 6 (3.272 præmietimer divideret med 481) præmieportion, da der kun udbetales hele præmieportioner.

3) Et medlem, der opfylder både udskydelses- og 2-års-reglen, har modtaget ydelser svarende til 5.500 timer og har arbejdet sporadisk i 700 løntimer i perioden til optjening af skattefri præmie. Medlemmet kan maksimalt medregne 272 løntimer til at optjene præmien (5.772 minus 5.500 timer). Da der skal 481 løntimer til at udløse 1 præmieportion, kan medlemmet ikke få udbetalt præmie.

4) Et medlem, der er født den 2. februar 1953, har en efterlønsalder på 60 år. Opnår medlemmet først ret til at få efterlønsbevis den 2. februar 2014 som 61-årig, og opfylder udskydelses- og 2-års-reglen den 2. februar 2016 som 63-årig, har højst 2 år (8 kvartaler) til at optjene præmien. Hvis medlemmet i denne periode får indberettet 4.810 løntimer og ikke samtidig har modtaget ydelser fra a-kassen, har medlemmet ret til 10 præmieportioner. Grunden til at medlemmet kan få præmie svarende til 10 præmieportioner er, at man tager udgangspunkt i 5.772 timer, og der skal ikke ske fradrag i præmien, fordi medlemmet ikke har fået udbetalt ydelser fra a-kassen. Medlemmet kan således medregne alle sine timer til optjening af præmie.

Til § 13

Reduktion i den skattefri præmie

§ 13 retter sig mod de personer, der efter bevidstidspunktet ikke er medlem af en dansk a-kasse, jf. lovens § 74 m. Der skal ske reduktion i den skattefri præmie, hvis et medlem efter bevidstidspunktet på grund af beskæftigelse i et andet EØS-land, i Schweiz eller på Færøerne ikke har været medlem af en dansk a-kasse og samtidig ikke har fået udbetalt efterløn. § 12 finder ikke anvendelse, hvis et medlem modtager efterløn i udlandet.

Eksempel:

Et fuldtidsforsikret medlem, som har fået udstedt et efterlønsbevis på sin 63-års-dag den 1. juli 2020, tager ved det fyldte 66. år arbejde i et andet EØS-land. Pågældende kan på grund af lovvalgsreglerne i forordning (EF) nr. 883/04 ikke bevare sit medlemskab af en dansk a-kasse. Pågældende har på sin 65-års-dag opfyldt både udskydelses- og 2-års-reglen. Personen kan fra da af optjene til en skattefri præmie. I 2024 fylder medlemmet 67 år, og medlemmet ønsker at få udbetalt sin skattefri præmie. Fra 63-års-dagen har medlemmet arbejdet på fuld tid 3 år i Danmark og 1 år i et andet EØS-land, og medlemmet har således optjent ret til i alt 12 præmieportioner. Medlemmet har ikke modtaget efterløn i perioden.

I 2013-tal udgør den skattefri præmie 12 præmieportioner á 12.496 kr. gange 12 = 149.952 kr.

Da medlemmet ikke har været medlem af en dansk arbejdsløshedskasse i det sidste år, skal der ske en reduktion i den skattefri præmie.

Reduktionen udgør i 2013-tal:

Bidrag til arbejdsløshedsforsikringen jf. § 77, stk. 2 og 3, for 1 år (801 kr. gange 4,8 gange 1 = 3.844,8 kr.) samt et beløb til administration for 1 år (801 gange 1,5 gange 1 = 1.201,5 kr.).

Reduktionen vil i alt udgøre 5.046,30 kr. (3.844,8 plus 1.201,5 kr.).

Medlemmets skattefri præmie vil således beløbe sig til i alt 144.905,70 kr. (149.952 kr. minus 5.046,3 kr.)

Til § 14

Præmiens størrelse

A-kassen foretager opgørelsen af arbejdets omfang og beregner præmiens størrelse. Det er endvidere a-kassen, som står for udbetalingen af præmiebeløbet til det enkelte medlem. De nærmere regler om at udbetale præmien er fastsat i bekendtgørelse om udbetaling af en skattefri præmie under den fleksible efterlønsordning.

A-kassen har pligt til at sikre sig, at der foreligger den fornødne dokumentation for, at medlemmet opfylder beskæftigelseskravet til at kunne udbetale præmien.

En a-kasse kan alene indhente oplysninger fra indkomstregistret vedrørende egne medlemmer. Skal a-kassen beregne præmiens størrelse på baggrund af oplysninger fra indkomstregisteret for en person, der ikke længere er medlem af a-kassen, skal a-kassen på forhånd have samtykke fra personen til at indhente de nødvendige oplysninger fra indkomstregisteret.

Præmien udgør for hver 481 timers arbejde 6 pct. af dagpengenes højeste beløb på årsbasis med satsen på den dag, hvor medlemmet når folkepensionsalderen, jf. lovens §§ 47 og 70. Årsbeløbet er det ugentlige dagpengebeløb ganget med 52. Præmien for hver 481 timers arbejde svarer til 12.496 kr. for fuldtidsforsikrede og 8.330 kr. for deltidsforsikrede (2013-niveau).

481 timer svarer til fuldtidsarbejde i et kvartal (13 uger á 37 timer).

Den højeste præmie fås som fuldtidsforsikret ved 12 gange 481 timers arbejde. Den maksimale præmie vil således være 149.952 kr. (2013 niveau). For et deltidsforsikret medlem vil den højeste præmie være 99.960 kr. (2013-niveau).

Hvis medlemmet opfylder betingelserne for ret til efterløn som fuldtidsforsikret på det tidspunkt, hvor medlemmet kan optjene præmie fra, jf. § 11 og 12, sker opgørelsen af præmiens størrelse efter den gældende sats for fuldtidsforsikrede. For et medlem, der på det tidspunkt ikke opfylder kravet til at få fuldtidsefterløn, eller som er deltidsforsikret, sker opgørelsen på grundlag af satsen for deltidsforsikrede.

Det er en betingelse for at få præmien, at der ikke er sket tilbagebetaling af efterlønsbidraget. Baggrunden herfor er, at præmien ydes for at arbejde og for ikke at benytte retten til efterløn.

Et medlem, der har optjent ret til præmie, og som samtidig opfylder betingelserne for at kunne få tilbagebetalt efterlønsbidrag, kan vælge mellem at få udbetalt efterlønsbidrag eller at få præmien udbetalt.

Afgår et medlem ved døden før sin folkepensionsalder, kan præmie ifølge bekendtgørelse om udbetaling af en skattefri præmie under den fleksible efterlønsordning udbetales til boet. Præmien skal i dette tilfælde udbetales med den sats, der gælder ved medlemmets død.

Hvis et medlem overgår til efterløn efter fortrydelsesordningen, skal præmien reduceres 4 pct. for hvert hele år, medlemmet ikke har betalt efterlønsbidrag.

Eksempel:

Medlemmet har været omfattet af reglen i lovens § 74 a, stk. 4, om at skulle betale efterlønsbidrag i mindst 25 år. Medlemmet har været tilmeldt fortrydelsesordningen og betalt efterlønsbidrag i 16 år, 5 måneder og 14 dage. Medlemmet mangler således at betale efterlønsbidrag i 8 år, 6 måneder og 16 dage. Da der kun skal regnes med hele år og hele måneder, hvor medlemmet ikke har betalt, skal præmien reduceres med 8,5 gange 4 pct. = 34 pct.

Hvis medlemmet opfylder betingelserne for at få præmie efter satsen for fuldtidsforsikrede, ville en præmieportion i 2013-tal for dette medlem være på 66 pct. af 12.496 kr. = 8.247,36 kr.

Til kapitel 6

Til § 15

Overgang til efterløn

Lovens §§ 74, 74 a og 74 c opregner de krav, der skal være opfyldt før overgangen til efterløn.

Det er ikke en betingelse for at overgå til efterløn, at man forinden har fået udstedt et efterlønsbevis.

Et medlem med et efterlønsbevis skal ikke på tidspunktet for overgangen til efterløn opfylde kravene i lovens § 74 a, stk. 1, nr. 2 og 3 (om anciennitet og betaling af efterlønsbidrag). Medlemmet, skal heller ikke kunne opfylde rådighedskravet, hvis den manglende rådighed skyldes sygdom eller frihedsberøvelse, jf. lovens § 62, stk. 2, nr. 1 og 3. Hvis medlemmet af andre årsager ikke kan anses for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet efter lovens § 62 og regler udstedt i medfør heraf, stilles medlemmet på overgangstidspunktet ikke bedre med et efterlønsbevis.

Et medlem skal være dagpengeberettiget på tidspunktet for overgangen til efterløn. Medlemmer, der i kraft af særlige regler har ret til efterløn netop, når efterlønsalderen nås, men som ikke på det tidspunkt overgår til efterløn, kan kun overgå senere, hvis de har optjent ny ret til dagpenge. Det gælder fx medlemmer, der har ret til efterløn efter lovens § 74 a, stk. 8, eller har modtaget forlængede dagpenge efter de særlige regler om forlængede dagpenge til de 55 – 59-årige.

For medlemmer, hvis dagpengeret ophører ved efterlønsalderen, og medlemmer, der har ret til efterløn efter § 74 a, stk. 8, i loven, og som på grund af sygdom på tidspunktet, hvor efterlønsalderen nås ikke har kunnet overgå til efterløn, er der mulighed for at overgå til efterløn på et senere tidspunkt. Arbejdsskadesstyrelsen kan på baggrund af en anmodning herom fra a-kassen give en tilladelse hertil. Se nærmere om betingelserne i lovens § 74 a, stk. 9.

Medlemmet skal på tidspunktet for overgang til efterløn opfylde kravet om medlemskab af en dansk a-kasse og i øvrigt have ret til dagpenge.

Det er et krav, at dagpengeretten på tidspunktet for overgang til efterløn skal være opfyldt på baggrund af beskæftigelse i Danmark. Det krav gælder også et medlem, der har et efterlønsbevis. Se dog reglerne om ret til efterløn for medlemmer, der har haft forsikrings- og beskæftigelsesperioder i udlandet.

Det er en af betingelserne for at have ret til dagpenge, at et medlem kan anses for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Har medlemmet tidligere fået udstedt efterlønsbevis, kan medlemmet dog overgå, selvom medlemmet er syg m.v. Medlemmet kan dog godt overgå til efterløn, selv om medlemmet ikke opfylder rådighedskravet efter lovens § 62, fordi medlemmet efter lov om social service modtager støtte til pasning af handicappet eller alvorligt sygt barn eller plejevederlag for pasning af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, jf. lovens § 74 a, stk. 10.

Et medlem, der på overgangstidspunktet ikke har ret til dagpenge på grund af 30-ugers-reglen for udbetaling af supplerende dagpenge, kan gå på efterløn, hvis medlemmet i øvrigt kan anses for dagpengeberettiget, herunder vil have dagpengeret ved fuld ledighed. Det samme gælder for et medlem, som efter reglerne om bibeskæftigelse ved selvstændig virksomhed ikke har ret til dagpenge. Medlemmet skal dog have tilladelse til at drive virksomheden i perioden med efterløn, hvis medlemmet ønsker at forsætte den.

Rådighedskravet for medlemmer med bopæl i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz

Har medlemmet bopæl i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz, skal a-kassen sikre sig, at medlemmet efter en konkret vurdering ville kunne anses for at stå til rådighed for det danske arbejdsmarked, hvis medlemmet havde ophold i Danmark. Der henvises til afsnittet »Rådighedskrav for medlemmer med bopæl i udlandet« i afsnittet »Til §§ 2-3«.

Man kan ikke overgå til efterløn, hvis man har bopæl uden for EØS, Grønland, Færøerne eller Schweiz.

Til § 16

Det er blandt andet en betingelse for ret til overgang til efterløn, at et medlem har fået indberettet værdien af pensioner m.v. Se nærmere herom i kapitel 3 om indberetningen og opgørelsen af et medlems pensioner m.v.

Medlemmet skal på tidspunktet for overgang til efterløn godkende oplysningerne om pensioner m.v.

Et medlem, der ikke selv er skyld i, at a-kassen ikke har kunnet lave den endelige opgørelse af pensioner m.v., kan dog overgå til efterløn og modtage a conto udbetaling af efterløn i en periode på op til 6 måneder.

Som eksempel på, at et medlem ikke selv er skyld i den manglende indberetning af pensioner, kan nævnes et medlems problemer med at oplyse værdien af en udenlandsk ordning eller andre ordninger, hvor der ikke efter loven er en pligt for pensionsinstitutter til selv at foretage indberetning.

Til §§ 17-18

Særlige forhold i forbindelse med overgangen til efterløn

Den fleksible efterløn indebærer, at et medlem ikke skal forlade arbejdslivet, men kan fortsætte med at arbejde som lønmodtager på hel eller nedsat tid.

Et medlem, der efter dagpengereglerne ikke ville være berettiget til at modtage supplerende dagpenge på grund af de særlige regler om tidsbegrænsning, kan således overgå til efterløn.

Medlemmets overgang til efterløn er ikke i sig selv et opgørelsestidspunkt for at beregne overskydende timer. Et medlem skal i stedet have beregnet overskydende timer på datoen, hvor medlemmet første gang skal have udbetalt efterløn. Overskydende timer, som ikke er afviklet forud for overgangen, bortfalder ikke som følge af, at medlemmet overgår til efterløn.

Arbejdstimer forud for overgangen til efterløn i den uge, hvor medlemmet går på efterløn, har ingen indflydelse på reglerne om mindsteudbetaling. Hvis et fuldtidsforsikret medlem fx går på efterløn om fredagen og har arbejdet 30 timer mandag til torsdag, vil medlemmet ikke blive ramt af reglerne om mindsteudbetaling. Hvis medlemmet i det nævnte eksempel ikke arbejder om fredagen, vil medlemmet kunne få udbetalt fuld efterløn for denne dag.

Et medlem, der overgår under konflikt, bliver fra det tidspunkt omfattet af fradragsreglen i § 40. Der henvises til vejledningsteksten til § 40.

Til kapitel 7

Pensioner m.v., der skal medføre fradrag

Princippet i lovens § 74 j er, at når et medlem overgår til efterløn, skal medlemmets samlede pensionsformue, som er opgjort efter § 19 eller § 20, påvirke størrelsen af medlemmets efterløn. Opdelingen i § 19 og § 20 skyldes, at beregningen af fradragets størrelse er forskellig afhængig af, om personen er født før eller efter den 1. januar 1956.

Der gælder særlige regler for fradrag for pensionsordninger, som er led i et ansættelsesforhold, og som kommer til løbende udbetaling i efterlønsperioden. Disse er beskrevet i stk. 3-5 i henholdsvis § 19 og § 20.

Samspeilet mellem stk. 1 og stk. 2-5 i hhv. § 19 og § 20

Hvis et medlem er født før den 1. januar 1956 og går på efterløn, før udskydelsesreglen i § 11 er opfyldt eller er født den 1. januar 1956 eller senere, er det hovedreglen, at der skal ske fradrag for pension efter stk. 1, dvs. for alle pensioner opgjort ved efterlønsalderen. For personer født før den 1. januar 1956 foretages et bundfradrag i pensionsydelsen, inden fradraget i efterlønnen beregnes. Som en undtagelse til stk. 1, gælder, at for pensioner, der er led i et ansættelsesforhold, og som kommer til løbende udbetaling i efterlønsperioden, skal der i stedet fradrages efter reglen i stk. 3-5, dvs. for den faktiske, løbende ydelse og uden bundfradrag. Pensionen tages derfor ud af pensionsopgørelsen til fradrag efter stk. 1.

Hvis medlemmet derefter på et tidspunkt vælger ikke længere at få sin løbende pension udbetalt, kan der ikke mere fradrages efter stk. 3-5. Det skyldes, at der ikke længere sker en løbende udbetaling. Årsagen til, at der ikke længere kommer beløb til løbende udbetaling kan fx være, at pensionen er valgt opsat til et senere tidspunkt, eller at pensionen bliver opgjort og udbetalt som et engangsbeløb.

I det tilfælde falder man tilbage på hovedreglen i stk. 1 og foretager fradraget for pensionen ud fra det oprindeligt indberettede og opgjorte pensionsbeløb ved efterlønsalderen.

Særligt til § 19, stk. 1 og § 20, stk. 1

Lovens § 74 j, stk. 6, bygger på en sondring mellem livsvarige og ikke-livsvarige pensioner.

Beregning af fradrag for livsvarige pensioner sker med udgangspunkt i en årlig beregnet livsvarig ydelse.

Beregning af fradrag for ikke-livsvarige pensioner sker med udgangspunkt i en beregnet depotværdi.

De ikke-livsvarige pensioner kan både omfatte engangsudbetalinger samt pensioner, der kommer løbende til udbetaling i en begrænset periode. Det er fx en ratepension over 10 år.

Pensioner, der er aftalt til at komme til udbetaling med engangsbeløb, vil altid være omfattet af § 19, stk. 1, eller § 20, stk. 1. Pensioner, der kommer løbende til udbetaling, er også omfattet af § 19, stk. 1 eller § 20, stk. 1, hvis de ikke er led i et ansættelsesforhold. Videre er en pension også omfattet af § 19, stk. 1 eller 20, stk. 1, hvis den er et led i et ansættelsesforhold, men slet ikke kommer til løbende udbetaling, dvs. en opsat pension.

Frdrag for en beregnet årlig livsvarig ydelse

For pensionsordninger med løbende livsvarige udbetalinger oplyser pensionsinstitutterne en beregnet årlige ydelse ved udbetaling. Vurderingen af, om der er tale om en aftale med livsvarig udbetaling, skal afgøres af det pensionsinstitut, der indberetter pensionen.

A-kassen skal foretage opgørelsen af den livsvarige årlige ydelse, hvori indgår det enkelte medlems egne oplysninger på tro og love om pensioner, der ikke er indberettede, herunder pensioner i udlandet. Se nærmere herom i vejledningen til kapitel 3.

Som grundlag for fradrag i efterløn for pensioner med løbende livsvarige ydelser benyttes 80 pct. af værdien af den livsvarige årlige ydelse, man kan få ved efterlønsalderen.

Kapitalpensioner og ratepensioner m.v.

For kapitalpensioner og ratepensioner m.v. skal oplyses depotet. Som et depot forstås i denne forbindelse pensionshensættelserne, hvis der er tale om en pensionskasse, livsforsikringshensættelserne, hvis der er tale om et livsforsikringsselskab, og indeståendet, hvis der er tale om et pengeinstitut.

For alle disse ordninger beregner a-kassen den årlige ydelse ud fra depotet ved det efterlønsalderen. Den årlige ydelse opgøres som 5 pct. af depotet.

Eksempel på fradrag i efterlønnen for kapitalpension:

Et medlem født den 1. september 1956 har en kapitalpension. Indeståendet på kapitalpensionen er brutto 800.000 kr. umiddelbart før medlemmets fyldte 63. år (efterlønsalderen). Medlemmet ønsker at overgå til efterløn ved sit fyldte 63. år den 1. september 2019. Medlemmets har ikke noget bundfradrag. Kapitalpensionen skal medføre fradrag i efterlønnen på følgende måde:

Beregningsgrundlaget er 5 pct. af 80.000 kr. = 40.000 kr. Fradrag i efterløn på årsbasis udgør herefter 80 pct. af 40.000 kr. = 32.000 kr. Fradragsbeløbet udgør 32.000 kr. på årsbasis i hele efterlønsperioden.

Beløbet på årsbasis omregnes til et beløb pr. uge, som trækkes fra i medlemmets efterløn pr. uge. Om den nærmere fremgangsmåde ved satsnedsættelsen henvises til bemærkningerne til § 21.

Til § 19, stk. 2 og § 20, stk. 2

Pensionsudbetalinger mellem det 60. år og efterlønsalderen

Beregningsgrundlaget for pensionsfradrag ved efterlønsalderen skal tillægges pensionsbeløb, som er udbetalt i perioden mellem medlemmets 60. år og efterlønsalder. Pengeinstitutter mv. skal indberette om udbetalinger fra sådanne pensioner i forbindelse med indberetning af pensionsformuen ved efterlønsalderen. Reglerne om opgørelse af pensionsformuen, indberetning, fradragsberegning mv. finder fortsat anvendelse.

Opgørelsen af beregningsgrundlaget for pensionsfradrag ved efterlønsalderen skal ikke tillægges udbetalinger fra pensionsordninger, i det omfang pensionsordningen har medført fradrag i udbetalte dagpenge efter medlemmets fyldte 60. år, men inden efterlønsalderen.

Beregningen sker på den måde, at udbetalte beløb divideres med det maksimale antal år i efterlønsperioden og indgår i det beløb, der indgår i beregningen af det samlede fradrag i efterlønnen.

Eksempel 1:

Et medlem M er født den 1. august 1957 overgår til efterløn som 63-årig, ved efterlønsalderen. M har mulighed for efterløn i 4 år. M har fået udbetalt 100.000 kr. pr. år som 60, 61 og 62 årig fra en privat løbende pensionsordning. I alt 300.000 kr. M får fortsat udbetalt 100.000 kr. pr. år i løbende pension. Fradragsbeløbet er herefter:

Almindelig indberetning - privat løbende pensionsordning 100.000 kr.

Supplerende indberetning, 60-62 år, privat løbende pensionsordning (300.000 kr.)

300.000 kr. : 4 år (efterlønsperioden) = 75.000 kr.

Pensioner i alt 175.000 kr.

Beløb, der indgår i fradragsbeløbet:

80 pct. af 175.000 kr. pensioner = 140.000 kr.

Fradrag i efterlønnen per år 80 pct. af 140.000 kr.(§ 23, stk. 6)

Er der tale om en løbende arbejdsmarkedspensionsordning, er princippet det samme, men fradragsprocenten vil være 64 pct. for personer født den 1. januar 1956 eller senere og 50 pct. for personer født før den 1. januar 1956.

For kapitalpensioner og private ratepensioner er der ikke behov for at fordele den supplerende indberetning på tilsvarende måde. Det skyldes, at værdien af disse ordninger sættes til depotværdien, der efter de gældende regler i forvejen fordeles over en årrække (5 pct. af depotværdien). Tilsvarende fordeles udbetalte kapitalpensioner med 5 pct. af det udbetalte beløb.

For en privat ratepensionsordning, der kommer til udbetaling før efterlønsalderen, opgøres depotværdien som depotet ved efterlønsalder tillagt udbetalinger mellem 60-års-dagen og efterlønsalderen. Oplysninger om udbetalte depotordninger kan således umiddelbart indgå i det almindelige fradrag i efterlønnen.

Eksempel 2:

Et medlem M er født den 1. august 1957 overgår til efterløn som 63-årig, ved efterlønsalderen. M har på det tidspunkt en privat kapitalpension på 600.000 kr. Der er udbetalt 400.000 kr. fra en privat kapitalpensionsordning mellem 60-års-dagen og efterlønsalderen:

Almindelig indberetning, privat kapitalpension 600.000 kr.

Supplerende indberetning, 60-63 år 400.000 kr.

Pensioner i alt 1.000.000 kr.

Beløb, der indgår i fradragsbeløbet i efterlønnen:

5 pct. af 1.000.000 kr. = 50.000 kr.

**Fradrag i efterlønnen per år 40.000 kr.
80 pct. af 50.000 kr.**

En ratepension, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold, kan ikke umiddelbart behandles på samme måde. Det skyldes, at en ratepension oprettet som led i et ansættelsesforhold som udgangspunkt er en depotordning, men ved udbetaling skifter karakter til en løbende (arbejdsmarkeds) pensionsordning og omfattes af andre pensionsfradragsregler, jf. ovenfor.

Disse ordninger behandles efter de gældende regler som løbende arbejdsmarkedspensionsordninger.

Hvis udbetaling fra en pensionsordning efter det fyldte 60. år har medført fradrag i udbetalte dagpenge, skal disse ikke tillægges opgørelsen af beregningsgrundlaget for fradrag i efterlønnen.

Et medlem skal ikke have fradrag i pensionen to gange for samme pensionsformue, heller ikke selvom udbetalingen ikke var kendt på tidspunktet for pensionsindberetningen ½ år før efterlønsalderen.

Til § 19, stk. 3-5 og § 20, stk. 3-5

Løbende udbetaling af pension, som er led i et ansættelsesforhold

Det afhænger af en konkret vurdering, om en pension kan anses for at være led i et ansættelsesforhold. Der kan være tvivl eller uenighed mellem et medlem og a-kassen, om en pensionsordning skal anses for at være oprettet i et ansættelsesforhold eller ej. I det tilfælde skal et medlem medvirke til at give a-kassen en nærmere dokumentation.

A-kassen skal træffe afgørelse om fradrag for pensionen på grundlag af oplysninger om ordningen fra medlemmet og eventuelt fra det pågældende pensionsinstitut eller pensionskasse. Afgørelsen af, om en pension er et led i et ansættelsesforhold, følger de samme regler, som gælder for dagpengeområdet. Se derfor i øvrigt reglerne om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge.

For pensioner omfattet af § 19, stk. 3-5 eller § 20, stk. 3-5 gælder, at reglen anvendes på den samlede pension, dvs. grundbeløb med eventuelle tillæg. Gruppelivstillæg skal dog ikke indgå i fradragsberegningen. Reglen gælder også, selv om medlemmet i en kortere periode har indbetalt hele pensionsbeløbet. Det kan fx være, fordi medlemmet har været selvstændigt erhvervsdrivende eller har haft et arbejdsforhold, der ikke indeholdt en pensionsordning. Er perioden af længere varighed, sker der kun fradrag for den del af pensionen, der vedrører perioden, hvor ordningen var led i et ansættelsesforhold. Efter praksis skal en pensionsudbetaling, der vedrører en periode på mere end 2 år, hvor kun medlemmet har indbetalt bidrag, ikke medføre fradrag.

Hvis et medlem vælger at overføre en eksisterende privat pensionsordning til en nyoprettet helt eller delvis arbejdsgiverfinansieret pension, vil medlemmets indbetaling være at sidestille med en ekstraordinær indbetaling til en arbejdsgiverordning. Ordningen og udbetalingerne vil i det hele anses for en pensionsordning oprettet i et ansættelsesforhold.

§ 19, stk. 3-5, og § 20, stk. 3-5, omfatter kun de tilfælde, hvor der i efterlønsperioden sker en faktisk løbende udbetaling fra en pension, der er led i et ansættelsesforhold. I så fald skal et medlem altid have fradrag på baggrund af det faktisk udbetalte beløb uden bundfradrag.

En løbende udbetaling af pension, der er led i et tidligere ansættelsesforhold, kan være i henhold til såvel en livsvarig som en tidsbegrænset aftale, fx en ratepension på 10 år.

Hvis en pension ikke kommer til løbende udbetaling i perioden med efterløn, er pensionen ikke omfattet af § 19, stk. 3-5 eller § 20, stk. 3-5, men kun af stk. 1 i hhv. § 19 eller § 20. Det gælder uanset grunden, fx kan et medlem vælge at opsætte pensionen til senere udbetaling eller at få pensionen udbetalt som et engangsbeløb.

Pensioner til tidligere borgmestre m.fl.

§ 19, stk. 4 og § 20, stk. 4 omfatter løbende udbetaling af pension og pensionslignende ydelser til tidligere borgmestre, udvalgsformænd, rådmænd m.fl. samt medlemmer af Folketinget eller Europaparlamentet, herunder eftervederlag til tidligere folketingsmedlemmer.

Reglen dækker desuden løbende udbetaling af beløb fra en tidligere arbejdsgiver, der kan sidestilles med pension.

Der henvises også her til reglerne om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge.

Regulering af beregnede fradrag for pension

Hvis et medlem ved overgang til efterløn eller senere i perioden med efterløn får løbende udbetaling af en pension, som er oprettet som led i et ansættelsesforhold, skal pensionen altid medføre fradrag efter enten § 19, stk. 3-5 eller § 20, stk. 3-5.

En sådan pension vil normalt allerede være medtaget i den pensionsopgørelse, som a-kassen har lavet ved medlemmets efterlønsalder. Da pensionen imidlertid kun skal medføre fradrag én gang, skal ordningen trækkes ud af den oprindelige opgørelse af alle medlemmets pensioner ved efterlønsalderen, og der skal ske en ny opgørelse af resten af de pensioner, der skal medføre fradrag efter hverken § 19, stk. 1 eller § 20, stk. 1.

Eksempel:

Et medlem M er født den 1. august 1957 overgår til efterløn den 1. august 2020 (ved efterlønsalderen). M har fået indberettet en ratepension, som er optjent som led i et ansættelsesforhold, med en depotværdi på 240.000 kr.

M får nedsat sin efterløn med 9.600 kr. om året (240.000 kr. gange 5 pct. gange 80 pct.).

M begynder den 1. august 2021 at få ratepensionen løbende udbetalt med 24.000 kr. om året. Der sker fra 1. august 2021 ikke længere fradrag med de 9.600 kr. om året, da pensionen nu fradrager som løbende pension med 15.360 kr. om året (24.000 kr. gange 64 pct.).

M vælger med virkning fra 1. august 2022 at opsætte pensionsudbetalingen. Fra 1. august 2022 skal pensionen derfor igen medføre fradrag med 9.600 kr. om året (240.000 kr. gange 5 pct. gange 80 pct.).

Øvrige pensioner

Løbende udbetaling af pension og pensionslignende ydelser til tidligere borgmestre, udvalgsformænd, rådmænd m.fl., samt medlemmer af Folketinget eller Europaparlamentet, herunder eftervederlag til tidligere folketingsmedlemmer medfører også løbende fradrag i efterlønnen efter stk. 4 i henholdsvis § 19 og § 20. Løbende udbetaling af beløb fra en tidligere arbejdsgiver, der kan sidestilles med pension er også omfattet, jf. stk. 5 i henholdsvis § 19 og § 20.

Der henvises også her til reglerne om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge.

Personer, der er født den 1. januar 1956 eller senere

Pensionsordninger, som medlemmet har på dagen for sin efterlønsalder, skal gøres op og medføre fradrag i efterlønnen. Nedenfor er en oversigt over, hvordan pensionerne påvirker efterlønnen, når medlemmet er født efter den 31. december 1955.

Oversigt over fradrag for pensioner for personer født den 1. januar 1956 eller senere, jf. § 19

Pensionsordninger:	Udbetales som engangsbeløb eller udbetales ikke:	Udbetales løbende:
Livsvarige pensioner (uden depotværdi), som er led i et ansættelsesforhold	Beregningsgrundlaget er 80 pct. af den indberettede årlige ydelse. Heraf trækkes 80 pct. fra i efterlønnen	64 pct. af den faktisk udbetalte årlige ydelse trækkes fra i efterlønnen
Livsvarige pensioner (uden depotværdi), som er private	Beregningsgrundlaget er 80 pct. af den indberettede årlige ydelse. Heraf trækkes 80 pct. fra i efterlønnen	
Pensioner med depotværdi, som er led i et ansættelsesforhold	Beregningsgrundlaget er 5 pct. af pensionsformuen ved efterlønsalderen. Heraf trækkes 80 pct. fra i efterlønnen	64 pct. af den faktiske årlige ydelse trækkes fra i efterlønnen
Pensioner med depotværdi, som er private	Beregningsgrundlaget er 5 pct. af pensionsformuen ved efterlønsalderen. Heraf trækkes 80 pct. fra i efterlønnen	
ATP, ægtefælle- og samleverpension, børnepension og invalidepension	Påvirker ikke efterlønnen	

Personer, der er født før den 1. januar 1956

Medlemmer, som er født før den 1. januar 1956, skal som udgangspunkt have nedsat efterlønnen for de samme typer af pensioner, som medlemmer født efter den 31. december 1955. Medlemmer, der ved overgangen til efterløn opfylder udskyldelsesreglen i § 11, skal dog kun have nedsat efterlønnen for pensioner, der er optjent som led i et ansættelsesforhold, og som kommer til faktisk, løbende udbetaling i efterlønsperioden.

Bundfradrag for personer født før 1. januar 1956

Medlemmer født før den 1. januar 1956 får fratrukket et bundfradrag på op til 14.400 kr. (2013-niveau) om året i den årlige (beregnete) samlede pensionsydelse før skat, af pensioner omfattet af § 20, stk. 1. Fradrag for bundfradrag skal ske, inden man beregner fradrag i efterløn.

Bundfradraget satsreguleres. Regulering skal også ske i en efterlønsperiode.

Eksempel på fradrag i efterlønnen for kapitalpension, når bundfradrag benyttes:

Et medlem født den 1. september 1953 har en kapitalpension. Indeståendet på kapitalpensionen er brutto 800.000 kr. umiddelbart før medlemmets fyldte 60. år. Medlemmet ønsker at overgå til efterløn ved sit fyldte 60. år den 1. september 2013. Medlemmets bundfradrag udgør 14.400 kr. Kapitalpensionen skal medføre fradrag i efterlønnen på følgende måde:

5 pct. af 800.000 kr.	=	40.000 kr.
Herfra trækkes medlemmets bundfradrag	=	14.400 kr.

Reguleret årligt pensionsbeløb = 25.600 kr.

Fradrag i efterløn på årsbasis udgør herefter 60 pct. af 25.600 kr., svarende til 15.360 kr. Fradragsbeløbet udgør 15.360 kr. på årsbasis i hele efterlønsperioden (der ses i eksemplet bort fra, at der løbende skal ske satsregulering af bundfradraget i efterlønsperioden).

Beløbet på årsbasis omregnes til et beløb pr. uge, som trækkes fra i medlemmets efterløn pr. uge. Om den nærmere fremgangsmåde ved satsnedsættelsen henvises til bemærkningerne til § 21.

Nedsættelse af efterløn for personer født før 1. januar 1956

En person, der overgår til efterløn uden at opfylde udskydelsesreglen i § 11, stk. 2, skal som udgangspunkt have fradrag i efterlønnen for alle pensioner. Nedenfor er en oversigt over, hvordan pensionerne påvirker efterlønnen, hvis medlemmet overgår til efterløn uden at opfylde udskydelsesreglen i § 11, stk. 2.

Oversigt over fradrag for pensioner for personer født før den 1. januar 1956, jf. § 20, stk. 6 og 7, som ikke opfylder udskydelsesreglen i § 11:

Pensionsordninger:	Udbetales som engangsbeløb eller udbetales ikke:	Udbetales løbende:
Livsvarige pensioner (uden depotværdi), som er led i et ansættelsesforhold	Beregningsgrundlaget er 80 pct. af den indberettede årlige ydelse. Bundfradrag benyttes. Heraf trækkes 60 pct. fra i efterlønnen	50 pct. af den faktiske årlige ydelse trækkes fra i efterlønnen
Livsvarige pensioner (uden depotværdi), som er private	Beregningsgrundlaget er 80 pct. af den indberettede årlige ydelse. Bundfradrag benyttes. Heraf trækkes 60 pct. fra i efterlønnen	Beregningsgrundlaget er 80 pct. af den indberettede årlige ydelse. Bundfradrag benyttes. Heraf trækkes 60 pct. fra i efterlønnen
Pensioner med depotværdi, som er led i et ansættelsesforhold	Beregningsgrundlaget er 5 pct. af det indberettede depot. Bundfradrag benyttes. Heraf trækkes 60 pct. fra i efterlønnen	50 pct. af den faktiske årlige ydelse trækkes fra i efterlønnen
Pensioner med depotværdi, som er private	Beregningsgrundlaget er 5 pct. af det indberettede depot. Bundfradrag kan benyttes. Heraf trækkes 60 pct. fra i efterlønnen	Beregningsgrundlaget er 5 pct. af den indberettede årlige ydelse. Bundfradrag benyttes. Heraf trækkes 60 pct. fra i efterlønnen
ATP, ægtefælle- og samleverpension, børnepension og invalidepension	Påvirker ikke efterlønnen	Påvirker ikke efterlønnen

Et medlem, der er født før den 1. januar 1956, som opfylder udskydelsesreglen i § 11, stk. 2, ved overgangen til efterløn, skal kun have fradrag i efterlønnen for pensioner, der er optjent som led i et ansættelsesforhold, og som kommer til løbende udbetaling i efterlønperioden. Nedenfor er en oversigt over pensioners påvirkning af efterlønnen, for dem der opfylder udskydelsesreglen i § 11, stk. 2.

Oversigt over fradrag for pensioner for personer født før den 1. januar 1956, jf. § 20, stk. 8, som opfylder udskydelsesreglen i § 11:

Pensionsordninger:	Udbetales som engangsbeløb eller udbetales ikke:	Udbetales løbende:
Livsvarige pensioner (uden depotværdi), som er led i et ansættelsesforhold	Påvirker ikke efterlønnen	55 pct. af den faktiske årlige ydelse trækkes fra i efterlønnen
Livsvarige pensioner (uden depotværdi), som er private	Påvirker ikke efterlønnen	Påvirker ikke efterlønnen
Pensioner med depotværdi, som er led i et ansættelsesforhold	Påvirker ikke efterlønnen	55 pct. af den faktiske årlige ydelse trækkes fra i efterlønnen
Pensioner med depotværdi, som er private	Påvirker ikke efterlønnen	Påvirker ikke efterlønnen
ATP, ægtefælle- og samleverpension, børnepension og invalidepension	Påvirker ikke efterlønnen	Påvirker ikke efterlønnen

Et medlem, som er født før den 1. januar 1956, og som ved overgangen til efterløn opfylder udskydelsesreglen, skal kun have nedsat efterlønnens for pensioner, der er optjent som led i et ansættelsesforhold, og som kommer til faktisk, løbende udbetaling i efterlønperioden. Fradraget skal ske efter reglen i § 20, stk. 3-5, dvs. for den faktisk udbetalte ydelse og uden bundfradrag.

Hvis dette medlem på et tidspunkt vælger ikke længere at få sin løbende pension udbetalt, skal der ikke længere ske fradrag efter § 20, stk. 3-5, da der ikke længere sker en løbende udbetaling.

Da medlemmet opfylder udskydelsesreglen, er medlemmet som nævnt ikke omfattet af reglen om fradrag i § 20, stk. 1. Der skal derfor ikke længere ske fradrag for denne pension.

Kommer en pension til løbende udbetaling som følge af tab af erhvervsevne efter § 39, nr. 14, skal pensionen ikke medføre fradrag i efterlønnen, og den pågældende pension skal tages ud af pensionsopgørelsen, jf. § 19 og § 20. Dette gælder, uanset om udskydelsesreglen i § 11 er opfyldt eller ej. Tilsvarende gælder for udbetaling af tilskadekomstpension efter § 39, nr. 15, hvor den løbende udbetaling dog skal fradrages delvist.

Til § 21

Nærmere om fradragsmetoden

Beregning af fradrag for pensioner m.v. sker som et fradrag i medlemmets individuelle efterlønssats om ugen.

Fradraget beregnes ud fra summen af samtlige fradragbeløb efter §§ 19 og 20, opgjort på årsbasis i hele kroner. Derefter beregnes fradraget som et beløb pr. uge ved at dividere med 52. Det gælder for såvel deltids- som fuldtidsforsikrede medlemmer. Dette ugebeløb skal fratrækkes medlemmets individuelle efterlønssats pr. uge, og den ny - regulerede - efterlønssats afrundes til nærmeste hele kroner.

For deltidsforsikrede beregnes fradrag i efterlønnen efter reglerne om supplerende dagpenge på dagpengeområdet, det vil sige i forhold til hidtidig ugentlig arbejdstid.

Eksempler:

Et medlem, der er født før den 1. januar 1956, modtager efterløn på 91 pct. satsen. Det samlede udbetalte beløb på årsbasis er for en pension, som er led i et ansættelsesforhold, på i alt 42.000 kr.

Pension, der skal medføre fradrag i ugesatsen:

42.000 kr. gange 50 pct. = 21.000 kr. pr. år

21.000 kr. divideret med 52 uger = 403,85 kr. pr. uge

Reguleret ugesats – fuldtid (2013-satser):

Ugesats før fradrag = 3.645 kr.

Ugesats efter fradrag

3.645 kr. minus 403,85 kr. = 3.241,15 kr.

Ugesats afrundet = 3.241 kr.

Efterløn i timen

(37 timer pr. uge) = 87,59 kr.

Hvis medlemmet er deltidsforsikret med en hidtidig ugentlig arbejdstid på 26,5

Reguleret ugesats - (2013-satser):

Ugesats før fradrag = 2.430 kr.

Ugesats efter fradrag

2.430 kr. minus 403,85 kr. = 2.026,15 kr.

Ugesats afrundet = 2.026 kr.

Efterløn i timen

(26,5 time pr. uge) = 76,46 kr.

A-kassen skal skriftligt oplyse det enkelte medlem om den regulerede efterlønsats pr. efterlønsstime.

Hvis der sker regulering af pensionsudbetalingerne i løbet af et kalenderår, skal der ske en ny beregning af medlemmets regulerede efterløn pr. uge, og a-kassen skal orientere medlemmet om den ny »time-løn«. Det kan fx ske på udbetalingsspecifikationen.

Til § 23

Bestemmelsen skal sammenholdes med lovens § 74 c, stk. 5. Formålet med bestemmelsen er blandt andet at undgå dobbeltforsørgelse.

Et medlem kan ikke overgå til efterløn, hvis en udenlandsk social pension direkte kan sidestilles med dansk social pension. Hvis et medlem på efterløn begynder at få udbetalt en sådan udenlandsk social pension, skal medlemmet udtræde af efterlønsordningen, jf. kapitel 14 om efterlønnens ophør.

Hvis en udenlandsk pension, herunder alderspension, ikke kan sidestilles med en dansk social pension, kan pensionen modtages sammen med efterløn mod, at efterlønnen nedsættes med et beløb, der svarer til pensionen. Tilsvarende gælder, hvis den udenlandske pension er så lille, at pensionen ikke kan udgøre et forsørgelsesgrundlag.

Et medlem kan blive berettiget til en forhøjelse af en udenlandsk pension, hvorved pensionen bliver højere end grænsen. I så fald må medlemmet frasige sig forhøjelsen eller udtræde af efterlønsordningen. Skyldes en forhøjelse alene en ændring af valutakursen, kan et medlem dog forblive i efterlønsordningen.

Til kapitel 8

Fradrag for arbejde

Arbejde i efterlønsperioden

Retten til at have lønarbejde i perioden med efterløn er fastsat i lovens § 74 e.

Bestemmelsen omfatter såvel lønnet som ulønnet arbejde. Løn- og ansættelsesvilkår er uden betydning. Det er også uden betydning, om arbejdet udføres for en erhvervsdrivende arbejdsgiver eller for en privat person. Bestemmelsen omfatter også personer, der får udbetalt efterløn under ophold i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz.

Den nærmere afgrænsning af reglerne følger reglerne for arbejdsløshedsdagpenge. Ved beregning af fradrag i arbejdsløshedsdagpengene anvender man i et vist omfang belægning på grund af manglende rådighed. Den form for rådighedsbelægning gælder ikke for personer, der modtager efterløn.

Beregningen af fradrag for arbejde m.v.

Fradrag for arbejde skal ske efter reglerne for fradrag i dagpenge, det vil sige time for time. Fradraget foretages efter, at der er foretaget fradrag for pension.

Principperne fra reglerne om supplerende dagpenge, herunder mindsteudbetalingsreglen og reglerne om timeoverførsel, gælder tilsvarende ved arbejde i efterlønsperioden. Et medlem på efterløn skal ikke stå til rådighed for arbejdsmarkedet, og der skal ikke belægges for timer på grund af manglende rådighed.

Den manglende rådighedsforpligtelse betyder, at et medlem, der er selvbygger eller medbygger i efterlønsperioden, ved såvel mindre som større byggearbejder skal belægges for antallet af arbejdstimer, som medlemmet har anvendt på byggearbejdet.

De særlige regler for deltidsforsikrede og supplerende dagpenge finder tilsvarende anvendelse ved udbetalingen af efterløn. Der henvises til bekendtgørelse om supplerende dagpenge.

Aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde

I bekendtgørelse om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge m.v. er der fastsat regler om betydningen af at udføre aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde i Danmark. Det samme regelsæt gælder for personer, der modtager efterløn, men dog således at personer, der modtager efterløn i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz, også kan udføre aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde i det pågældende land.

Til § 25, stk. 2

Ved beregning af fradraget for støtte til pasning af handicappet eller alvorligt sygt barn skal der ske fradrag for antallet af timer, den pågældende får udbetalt støtte for.

Plejevederlag for pasning af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, kan ikke udbetales sammen med en anden offentlig forsørgelsesydelse som fx efterløn. Modtagelse af plejevederlag afskærer dog ikke medlemmet fra at overgå til efterløn.

Til § 28

Det er ikke muligt at udtræde af efterlønsordningen for at vende tilbage til arbejdslivet ved fx drift af selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse og derefter igen at indtræde i efterlønsordningen.

Hvis et medlem efter overgangen til efterløn påbegynder drift af selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse, kan a-kassen suspendere udbetalingen af efterløn, uden at medlemmet udtræder af ordningen. Det kræver, at medlemmet på forhånd giver a-kassen besked herom, så a-kassen kan indstille udbetalingen af efterløn fra det givne tidspunkt.

Suspensionsordningen kan anvendes såvel af efterlønsmodtagere med drift af godkendt selvstændig virksomhed som uden drift af selvstændig virksomhed.

Udbetalingen af efterløn kan genoptages, hvis medlemmet enten:

- er ophørt mere end midlertidigt med drift af selvstændig virksomhed efter de almindelige regler om ophør eller
- søger om og får godkendt fortsat drift af virksomheden efter den relevante ordning om drift af selvstændig virksomhed samtidig med efterløn, typisk 400-timers-ordningen.

Hvis man påbegynder drift af selvstændig virksomhed i et omfang, der ikke på forhånd er givet tilladelse til, eller hvis man overskrider de tilladte grænser i forhold til 962-, 18½- og 400-timers-ordningerne, finder de almindelige regler om fejludbetaling, tilbagebetaling, sanktion m.v. anvendelse.

Lempet fradrag for kontrollabelt arbejde

Til § 29

Reglen om lempet fradrag for arbejde gælder for arbejde med kontrollabel arbejdstid.

De indtægter, der er indberettet til indkomstregistret, jf. lov om et indkomstregister, er omfattet af det lempede fradrag, herunder løn under ferie og sygdom.

Hvis medlemmet har en timeløn, der er højere end omregningssatsen (213,19 kr. pr. time i 2013), skal fradraget ske efter de almindelige regler, dvs. time for time. Hvis timelønnen er mindre end omregningssatsen, men større end den højeste dagpengesats pr. time (801 kr. pr. dag, svarende til 108,24 kr. pr. time i 2013), skal fradraget ske ved at omregne indtægten med omregningssatsen.

Eksempel:

Et medlem har i en uge 20 timers lønarbejde med en timeløn på 150 kr.

Fradraget regnes således ud:

20 gange 150 = 3.000 kr.

3.000 divideret med 213,19 = 14,07 timer. Medlemmet skal have fradrag i efterlønnen for disse 14,07 timer.

Eksempel:

Et medlem har i en uge 20 timers lønarbejde med en timeløn på 85 kr.

Fradraget regnes således ud:

20 gange 108,24 = 2.164,80 kr.

2.164,80 divideret med 213,19 = 10,15 timer. Medlemmet skal have fradrag i efterlønnen for disse 10,15 timer.

Timelønnen er den indbettede løn før fradrag for arbejdsmarkedsbidrag. Bidraget til en pensionsordning skal ikke medregnes til timelønnen.

Timelønnen opgøres som et gennemsnit af timelønnen for en hel indberetningsperiode.

Inden hver udbetaling skal medlemmet oplyse timelønnen, hvis dette er muligt. A-kassen skal foretage et foreløbigt fradrag time for time, jf. § 25, hvis medlemmet ikke kender den nøjagtige timeløn, hvis medlemmet har flere forskellige timelønninger i udbetalingsperioden, hvis medlemmet ikke har oplyst timelønnen, eller hvis der er tvivl om, hvornår medlemmet har nået beløbsgrænsen på 35.161 kr. (2013-niveau).

Hvis lønoplysningerne ikke er indberettet til indkomstregistret, og medlemmet skal dokumentere indtægten ved lønsedler eller anden dokumentation, der dækker hele perioden med udbetaling af efterløn, skal a-kassen have kopi af dokumentationen senest 3 måneder efter udbetalingsperiodens udløb. A-kassen skal derefter regulere udbetalingen af efterløn. Hvis dokumentationen kommer senere end 3 måneder efter udbetalingsperiodens udløb, skal der ikke ske regulering af efterlønnen, medmindre medlemmet har haft en fyldestgørende grund til ikke at have indleveret dokumentationen.

Hvis medlemmet på tidspunktet for afgivelse af oplysninger til a-kassen ikke kender den nøjagtige timeløn, men ved, at den ligger over omregningssatsen i hele udbetalingsperioden, kan medlemmet nøjes med at oplyse dette. Medlemmet vil så få fradrag time for time.

Til § 29, stk. 8

I de 35.161 kr. (2013-niveau) – eller det nedsatte beløb i overgangsåret – indgår alle lønindtægter, herunder også lønindtægter, hvor timelønnen er højere end omregningssatsen, løn for arbejde med ukontrollerbar arbejdstid, udbetalt akkord eller bonus, der ikke udbetales i forbindelse med arbejdets udførelse, og løn fra uger, hvor medlemmet ikke har fået udbetalt efterløn på grund af minsteudbetalingsreglen. Hvis timelønnen er under et beløb svarende til højeste dagpenge på timebasis, og fradraget derfor beregnes på grundlag af den ansatte timeløn, jf. § 29, stk. 1, nr. 3, er det også denne ansatte timeløn, der skal medgå til opgørelsen af de 35.161 kr. eller til det nedsatte beløb i overgangsåret, jf. § 29, stk. 6.

Til § 30

I den uge, hvor indtægtsgrænsen på de 35.161 kr. (2013-niveau) nås, skal fradraget i efterlønnen for arbejde foretages efter reglen om lempet fradrag for den del af indtægten, der ligger under de 35.161 kr. For resten af indtægten skal fradraget foretages efter de almindelige regler.

Eksempel:

Medlemmet har indtil starten af ugen tjent 33.000 kr. i kalenderåret. Medlemmet har i ugen 20 timers arbejde med en timeløn på 150 kr. For de første 1.607 kroners lønindtægt skal medlemmet have lempet fradrag.

$1.607 \text{ divideret med } 213,19 = 7,54 \text{ timer.}$

For resten af indtægten på 1.393 kr. (20 timer gange 150 kr. minus 1.607 kr.) foretages fradraget efter de almindelige regler. Da medlemmet har haft en timeløn på 150 kr., svarer de 1.393 kr. til 9,29 timer ($1.393 \text{ divideret med } 150 = 9,29$).

Medlemmet skal i denne uge have fradrag for 16,83 timer (7,54 plus 9,29 = 16,83).

I resten af året skal medlemmet have fradrag efter de almindelige regler time for time.

Til kapitel 9

Fradrag for andre indtægter m.v.

Til § 31

Borgerlige ombud og hverv

Om den nærmere beregning af fradrag for borgerlige ombud og hverv, herunder også private hverv, henvises til reglerne i bekendtgørelse om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge m.v.

Til § 32

Forholdet til ferieloven

Ifølge lov om ferie optjenes ferie i et kalenderår. Det vil sige, at optjeningsåret løber fra den 1. januar til og med den 31. december. Ferien holdes i ferieåret, som løber fra den 1. maj til og med den 30. april i det følgende år.

Et medlem, der overgår til fleksibel efterløn, følger ferielovens almindelige regler med hensyn til udbetaling af feriegodtgørelse.

Efter ferieloven er det en betingelse for udbetaling af feriegodtgørelse, at det attesteres, at ferie holdes umiddelbart efter udbetalingstidspunktet. Det betyder, at udbetales feriegodtgørelsen lige før overgangen til efterløn, uden at der holdes ferie, betragtes beløbet som udbetalt i efterlønsperioden.

Til § 32, stk. 1

Hvis en efterlønsmodtager holder ferie med løn i et ansættelsesforhold, skal der ske fradrag for antallet af løntimer. Det betyder, at et medlem, der holder ferie med løn, kan få udbetalt efterløn for de resterende timer. Dog finder mindsteudbetalingsreglen anvendelse.

Til § 32, stk. 2

Hvis medlemmet holder ferie og får feriegodtgørelse, skal der for hver feriedag fratrækkes 1/5 af efterlønnen for en uge. Fradraget skal foretages på det tidspunkt, hvor ferien holdes.

Efter ferieloven holdes ferie som udgangspunkt i en 5-dages-uge. Ferie vil ved aftale fortsat kunne optjenes og afholdes i en 6-dages-uge. For disse medlemmer skal der omregnes med 5/6. Afrunding sker efter de almindelige afrundingsregler. Ferie, der er optjent i timer ifølge aftale, omregnes også til hele og halve dage.

Eksempel:

Medlemmet har før overgangen optjent 13 dages ferie med feriegodtgørelse til afholdelse i en 6-dages-uge. Efter omregning og afrunding foretages fradrag for 11 dage.

Til § 32, stk. 3

Er feriegodtgørelsens bruttobeløb pr. dag mindre end fradraget i efterlønnen, kan der suppleres med efterløn for de pågældende dage. Det betyder, at medlemmet sammenlagt kan få udbetalt et beløb, som svarer til medlemmets efterløn.

Til § 32, stk. 4

Efter hovedreglen i stk. 2 skal der ske fradrag for ferie med feriegodtgørelse dag for dag.

For medlemmer, der arbejder i efterlønsperioden og har optjent feriegodtgørelse, kan hovedreglen betyde en samlet indtægtsnedgang i ferieperioden. For at afbøde den konsekvens kan medlemmets feriegodtgørelse pr. dag blive omregnet til timer. Medlemmet har herefter ret til efterløn den pågældende dag med fradrag for de omregnede timer. Mindsteudbetalingsreglen finder dog anvendelse i den situation.

For at være omfattet af bestemmelsen skal medlemmet holde ferie i et ansættelsesforhold. Medlemmet skal dokumentere ansættelsesforholdet, fx med en erklæring fra arbejdsgiveren. Der kan dog godt være tale om en løsere tilknytning, vikaraftale m.v., når ansættelsen blot dokumenteres.

A-kassen skal omregne feriegodtgørelsen pr. dag med medlemmets timeløn i ansættelsesforholdet. Medlemmet skal dokumentere timelønnens størrelse. Det er medlemmets normale timeløn i det ansættelsesforhold, ferien holdes i, der skal anvendes. Det timetal, der kommer frem ved omregningen, svarer dermed ikke til medlemmets normale beskæftigelsesgrad i ansættelsesforholdet.

Eksempler:

1) Et fuldtidsforsikret medlem holder ferie fra en halvtidsstilling og har optjent feriegodtgørelse i 5 uger med 420 kr. pr. dag. Medlemmet har en timeløn på 105 kr. Medlemmet har ret til efterløn for 3,4 timer pr. dag, idet feriegodtgørelsen omregnet svarer til 4 timer om dagen ($420 \text{ divideret med } 105 = 4$).

2) Hvis samme medlem i stedet har feriegodtgørelse på 960 kr. pr. dag, har medlemmet ikke ret til efterløn samtidig, idet feriegodtgørelsen pr. dag omregnet med medlemmets timeløn udgør et timetal på mere end 7,4 timer om dagen ($960 \text{ divideret med } 105 = 9,1$). Medlemmet skal derfor have fradrag efter hovedreglen i stk. 2. Det vil sige 7,4 timers fradrag pr. feriedag.

3) Et deltidsforsikret medlem holder ferie i et ansættelsesforhold og har feriegodtgørelse på 315 kr. om dagen. Medlemmet har en timeløn på 105 kr. Medlemmet har ret til efterløn svarende til forholdet mellem 3 timer og medlemmets hidtidige gennemsnitlige ugentlige arbejdstid.

Til § 33, stk. 1

Der er efter ferieloven en række muligheder for at få feriepengene udbetalt, uden at ferien holdes. Bestemmelserne findes i ferielovens § 30, stk. 1, 2, 3 og 4, § 34 a, § 34 b, stk. 2 og 3, og § 38.

Alle udbetalinger af feriepenge medfører fradrag i efterlønnen på det tidspunkt, hvor udbetalingen sker. Dette gælder også, hvis feriepengene udbetales, selv om alle betingelser for udbetaling ikke er opfyldt. Hvis udbetalingen sker inden for 3 måneder før overgangen til efterløn, skal der også ske fradrag i efterlønnen.

Feriepenge og optjening af skattefri præmie m.v.

Feriepenge, der udbetales, uden at ferien holdes, kan ikke regnes med som beskæftigelse til opfyldelse af 2-års-reglen eller til optjening af den skattefri præmie, idet kun afholdt ferie kan tælles med. Der henvises til bekendtgørelsen om beskæftigelseskrav og dagpengeperiode.

Til § 33, stk. 2

Som udgangspunkt skal fradraget ske fra og med den uge, hvor udbetalingen af feriepengene sker.

Eksempel 1:

En lønmodtager stopper med sit arbejde og går på efterløn den 1. oktober 2012. For ferieåret 2012-2013 (optjeningsåret 2011) får han udstedt et feriekort på 18,5 dage. Han anmoder den 1. maj 2013 om at få udbetalt feriepengene fra optjeningsåret 2011. Han får pengene udbetalt onsdag den 15. maj 2011. Han skal have fradrag for 18,5 dage fra og med mandag den 13. maj 2011.

Hvis fradraget ikke kan ske fra og med den uge, hvor udbetalingen af feriepengene sker, skal fradraget ske i de førstkomende udbetalinger af efterløn inden for 12 måneder, indtil der er sket fradrag for alle feriedage/ferietimerne.

Eksempel 2:

En lønmodtager stopper med sit arbejde og går på efterløn den 2. juli 2012. For ferieåret 2012-2013 (optjeningsåret 2011) får han udstedt et feriekort på 25 dage. Han får nyt fuldtidsarbejde den 1. marts 2013. Han når ikke at holde sin ferie inden ferieårets udløb den 30. april 2011 og anmoder om at få udbetalt feriepengene fra optjeningsåret 2011 i henhold til ferielovens § 34 b, stk. 2. Han får feriepengene udbetalt onsdag den 15. maj 2013. Da han har fuldtidsarbejde i denne periode, er der ikke nogen efterløn at foretage fradrag i. Fradraget får derfor først virkning, hvis den pågældende skal have udbetalt efterløn inden for 12 måneder fra tidspunktet for udbetalingen af feriepengene.

Eksempel 3:

En lønmodtager stopper med sit arbejde og går på efterløn den 1. juli 2012. For ferieåret 2012 - 2013 (optjeningsåret 2011) får han udstedt et feriekort på 25 dage. Han fylder 65 år den 15. marts 2013. Han anmoder den 1. maj 2013 om at få udbetalt feriepengene fra optjeningsåret 2011 i henhold til ferielovens § 34 b, stk. 2. Han får feriepengene udbetalt onsdag den 15. maj 2013. Da han først får feriepengene udbetalt, efter at han er trådt ud af efterlønsordningen, er der ikke nogen efterløn at foretage fradrag i. Udbetalingen af feriepenge får derfor ingen betydning for efterlønnen.

Til § 33, stk. 3

Ifølge ferieloven optjenes ferie med 2,08 dage pr. måned. Som følge heraf afvikles ferie i en 5-dages-uge. Fradraget beregnes i forhold til antallet af optjente feriedage. Er der fx optjent 12 ½ feriedag, skal der ske fradrag i efterlønnen for 12 ½ dag.

Efter ferieloven holdes ferie som udgangspunkt i en 5-dages-uge. Ferie vil ved aftale fortsat kunne optjenes og afholdes i en 6-dages-uge. For disse medlemmer skal der omregnes med 5/6. Afrunding sker efter de almindelige afrundingsregler. Ferie, der er optjent i timer ifølge aftale, omregnes til hele og halve dage.

Til § 33, stk. 4

Hvis feriepengenes bruttobeløb er mindre end efterlønnen, suppleres der med efterløn, således at medlemmet sammenlagt får et beløb svarende til medlemmets sædvanlige efterløn.

Til § 33, stk. 5

Efter hovedreglen i stk. 3 skal der ske fradrag for ferie med feriegodtgørelse dag for dag. Med § 33, stk. 5, er det muligt for medlemmer, der har været ansat på nedsat tid inden overgangen til efterløn, at få feriegodtgørelse omregnet til timer. Det kan derfor være en fordel for medlemmer, der har haft arbejde på nedsat tid, at vælge at få feriegodtgørelsen udbetalt.

A-kassen skal omregne feriegodtgørelsen pr. dag med medlemmets normale timeløn fra det ansættelsesforhold, der ligger tættest på overgangen til efterløn. Medlemmet skal dokumentere timelønnens størrelse. Det timetal, der kommer frem ved omregningen, svarer dermed ikke til den beskæftigelsesgrad, som ferien er optjent på grundlag af.

Eksempel:

Et medlem har forud for overgangen til efterløn været beskæftiget i 20 timer om ugen med en timeløn på 100 kr. Lønnen pr. uge er således 2.000 kr. (20 timer gange 100 kr.), hvilket svarer til en årsløn på 104.000 kr. (2.000 kr. gange 52 uger). Feriegodtgørelsen for 5 ugers ferie er i alt 13.000 kr. (12½ pct. af 104.000 kr.) og udgør i en 5-dages ferieuge 520 kr. pr. dag (13.000 kr. divideret med 25 dage). Medlemmet skal have fradrag i efterlønnen svarende til 130 timer = 5 ugers ferie (den samlede feriegodtgørelse på 13.000 kr. divideret med timelønnen på 100 kr.) eller 5,2 timer pr. feriedag (1 dags feriegodtgørelse på 520 kr. divideret med timelønnen på 100 kr.).

Til § 33, stk. 6

Et deltidsforsikret medlem, der har haft arbejde på nedsat tid, kan også få feriegodtgørelsen pr. dag omregnet til timer. Medlemmet skal have fradrag for timerne i forhold til den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid, som medlemmet har fået beregnet sin efterlønssats på grundlag af.

Eksempel:

Et deltidsforsikret medlem har fået sin sats beregnet på grundlag af en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på 23 timer. I perioden med efterløn har medlemmet arbejdet i 10 timer om ugen. Medlemmets optjente feriegodtgørelse fra arbejdsforholdet omregnes til timer, som skal føre til fradrag i efterlønnen. Der kan højst fradrages 23 timer om ugen for medlemmet.

Til § 34

Forskellige andre indtægter

Alle de nævnte indtægter i § 34, stk. 1, medfører fradrag i efterlønnen efter de regler, der gælder på dagpengeområdet.

Til § 36

Strejke og lockout

Der skal ske fradrag i efterlønnen for et medlem, der ophører med at arbejde, fordi pågældende bliver omfattet af konflikt. Vurderingen af, om et medlem er omfattet af konflikt, følger reglerne for dagpenge.

Så længe konflikten varer, skal medlemmet i stedet for sine »sædvanlige« arbejdstimer have fradrag i efterlønnen på baggrund af det gennemsnitlige antal arbejdstimer inden for de seneste 4 uger i det arbejdsforhold eller hos den arbejdsgiver, som er omfattet af konflikt.

Opgørelsen af timer til fradrag sker på ugebasis ud fra medlemmets tidligere arbejdstimer i det berørte arbejdsforhold.

Eksempler:

1) Et fastansat medlem med et fast timetal på 20 timer om ugen i de sidste 4 uger skal belægges med 80 timer divideret med 4 uger = 20 timer om ugen.

2) Et medlem med et varierende ugentligt timetal på i alt 100 timer i de sidste 4 uger skal belægges med 100 timer divideret med 4 uger = 25 timer om ugen.

3) Et medlem med kun 2 ugers ansættelse og med 20 timer om ugen skal belægges med 40 timer divideret med 4 uger = 10 timer om ugen.

4) Et medlem med kun 1 dags arbejde på 8 timer inden konflikten skal belægges med 8 timer divideret med 4 uger = 2 timer om ugen.

Medlemmer på efterløn er ikke omfattet af 65-procent-reglen i lovens § 61, stk. 3.

Til § 37

Karantæne

Bestemmelsen omhandler timer for karantæner, som stammer fra en tidligere periode med dagpenge, eller forhold, der opstår i perioden med efterløn. I perioden med efterløn kan der ikke ikendes karantæne på grund af selvforskyldt arbejdsophør.

Til § 38

Reglerne finder anvendelse på såvel modtagere af efterløn med bopæl og arbejde i Danmark som modtagere af efterløn med bopæl og arbejde i de øvrige lande inden for EØS-området og Schweiz.

I det omfang indtægter fra et andet EØS-land og Schweiz skal medføre fradrag, skal indtægterne først omregnes til danske kroner og ører med den gældende kronekurs.

Til § 39

Indtægter, der ikke medfører fradrag

I denne bestemmelse er opregnet en række indtægter, som ikke medfører fradrag. Bestemmelsen er ikke udtømmende. Har et medlem en indtægt, der kan sidestilles med de nævnte indtægter, og som ikke er omfattet af andre bestemmelser i denne bekendtgørelse, medfører indtægten ikke fradrag i efterlønnen.

Til § 39, nr. 14

Foruden invalidepension, som er tegnet privat eller som led i et ansættelsesforhold, finder bestemmelsen anvendelse på fx pension ved helbredsbetaget tjenstydgtighed (tjenestemænd) og svagelighedspension (tjenestemænd).

Til § 39, nr. 15

Får en tjenestemand tilkendt tilskadekomstpension, fordi han som led i tjenesten er kommet til skade, skal der ikke ske fradrag for den del af pensionen, hvormed pensionen er forhøjet som følge af arbejdsskaden. Fradraget sker således kun for den del af pensionen, der er optjent ret til på fratrædelsestidspunktet, jf. § 19, stk. 1 og § 20, stk. 1. Den øvrige del af tilskadekomstpensionen betragtes som erstatning som følge af arbejdsskaden.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til den tilsvarende bestemmelse i bekendtgørelse om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge m.v.

Til § 39, nr. 16

Da vederlaget modtages som kompensation for overholdelse af en konkurrence- eller kundeklausul, efter at medlemmet er fratrådt sin stilling, betragtes vederlaget ikke som løn.

Til kapitel 10

Oplysningspligt og udbetaling af efterløn

Til § 40

Oplysningspligt

Medlemmet har pligt til at oplyse a-kassen om arbejde og indtægter omfattet af denne bekendtgørelse. Et medlem skal oplyse a-kassen om fx regulering af pensionsbeløb og indtægt ved hverv.

Hvis medlemmet tilsidesætter sin oplysningspligt, kan der pålægges sanktioner efter de gældende regler.

Til § 41

Udbetaling af efterløn

Udbetaling af efterløn følger de gældende principper i dagpengesystemet om opgørelse for 4 eller 5 uger.

Der er åbnet mulighed for, at a-kassen kan vælge at lade efterlønsmodtagere, som enten ikke arbejder, eller som arbejder fuldt ud, alene skal afgive oplysninger hver 6. måned.

Hvis der sker regulering af de løbende udbetalinger af en pension, der stammer fra et ansættelsesforhold, skal medlemmet give oplysninger herom straks. Dette gælder også, selv om medlemmet i øvrigt kan nøjes med at afgive oplysninger hver 6. måned, jf. § 41, stk. 3.

Et medlem, der er omfattet af bekendtgørelse om selvstændig virksomhed samtidig med efterløn, skal inden hver udbetalingsperiode oplyse til a-kassen, hvor meget der er arbejdet i virksomheden. Det gælder også, selv om medlemmet ikke skal have udbetalt efterløn. Det skyldes kravet om, at medlemmet løbende skal oplyse om såvel egne timer i virksomheden som virksomhedens omfang.

Personer, der er bosat eller arbejder i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz, skal løbende indsende efterlønskort.

Til kapitel 11

Medlemmer omfattet af reglerne om fleksjob

Til § 42, stk. 1

Et medlem kan ikke samtidig modtage efterløn og være omfattet af reglerne i kapitel 13 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Efterlønnen indstilles fra det tidspunkt, hvor et medlem er ansat i et fleksjob eller modtager ledighedsydelse i perioden forud for et fleksjob eller i perioden mellem 2 fleksjob.

Til § 42, stk. 2

Et medlem, der bliver omfattet af reglerne om fleksjob, bliver automatisk tilmeldt fleksydelsesordningen. Hvis medlemmet modtager efterløn eller har et efterlønsbevis, kan den pågældende dog fravælge fleksydelsesordningen og bevare medlemskabet af a-kassen. Medlemmet vil herved eventuelt senere kunne overgå til efterløn. Medlemmet kan også vælge fortsat at være medlem af a-kassen og tilmeldt fleksydelsesordningen. Vejledning om fleksydelsesordningen kan fås i bopælskommunen.

Perioder i fleksjob kan ikke medregnes til opfyldelse af beskæftigelseskravet eller til optjening af timer til udskyldelsesreglen i § 10, 2-års-reglen i § 11 eller til den skattefri præmie i § 12, da der er tale om støttet arbejde.

Et medlem, som tidligere har fået tilladelse til drift af selvstændig virksomhed på nedsat tid (18½-times-ordningen eller 962-timers-ordningen) eller tilladelse til drift af selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse i 400 timer pr. kalenderår, og som efter at have været omfattet af reglerne i kapitel 7 i lov om aktiv socialpolitik, vender tilbage til efterløn, kan fortsætte driften af den tidligere godkendte selvstændige virksomhed, hvis betingelserne for drift af selvstændig virksomhed fortsat er opfyldt. Har den selvstændige virksomhed ændret omfang eller karakter, skal medlemmet dog på ny søge om en tilladelse til drift af selvstændig virksomhed.

Eksempel:

Et medlem har i forbindelse med overgang til efterløn den 1. januar 2011 fået en tilladelse til at drive et lille landbrug inden for 400-timers-ordningen. Landbruget består af dyrkning af korn. Medlemmet bliver den 1. juli 2011 visiteret til et fleksjob, og efterlønnen indstilles. Den 1. januar 2012 vender medlemmet tilbage i efterlønsordningen, og medlemmet ønsker i den forbindelse at fortsætte med at drive selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse inden for 400-timers-ordningen. Virksomheden har imidlertid skiftet karakter, således at medlemmet i stedet for at dyrke korn, nu dyrker juletræer på landbrugsarealet. Medlemmet må i den pågældende situation på ny søge om en tilladelse til drift af selvstændig virksomhed.

Til kapitel 12

Ophold og arbejde i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz

Reglerne i kapitel 12 gælder for såvel modtagere af efterløn med bopæl her i riget som i de øvrige lande inden for EØS-området og Schweiz. En efterlønsmodtager, der fx har bopæl i Tyskland eller på Færøerne, er omfattet af dette kapitel ved udrejse til fx USA.

Til § 44

Udbetaling under arbejde og ophold i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz

Et medlem skal bevare sin faste bopæl her i riget, i et andet EØS-land eller Schweiz. Et medlem kan således ikke bevare efterlønnen i en 3 måneders periode, hvis pågældende tager fast ophold i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz i længere tid.

Kun i de tilfælde, hvor de tilladte 3 måneders ophold i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz ikke er brugt inden udgangen af et kalenderår, kan en ny 3 måneders periode påbegyndes i

direkte forlængelse heraf, uden at medlemmet forinden tager ophold her i riget, i et andet EØS-land eller Schweiz.

Til § 45

Et medlem skal indsende efterlønskort til a-kassen under sit ophold i et land uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz.

Endagsrejser, der ikke er forbundet med overnatning i udlandet, betragtes ikke som udlandsophold.

På grundlag af medlemmets oplysninger om udlandsophold påhviler det a-kassen at standse udbetalingen af efterløn, hvis medlemmet ikke længere opfylder betingelserne i § 44.

Til § 46

Når et medlem igen tager fast ophold her i riget, i et andet EØS-land eller i Schweiz efter længere tids ophold i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz, kan udbetaling af efterløn genoptages. Det forudsætter dog, at medlemmet opfylder de almindelige betingelser for at få udbetalt efterløn.

Til kapitel 13

Vejledning i forbindelse med udrejse til udlandet

Til § 48

Medlemmet har generelt en pligt til at oplyse a-kassen om ophold, bopæl eller arbejde i udlandet. Det skyldes, at a-kassen skal vejlede medlemmet om de konsekvenser, som udrejsen har for retten til efterløn. A-kassens vejledning er afhængig af den konkrete oplysning om karakteren af udrejsen og til hvilket land.

Til kapitel 14

Efterlønnens ophør

Til § 49

Et medlem kan efter loven ikke træde ud af efterlønsordningen for senere at genindtræde.

Retten til efterløn bortfalder blandt andet, hvis medlemmet overgår til at modtage dagpenge eller tilsvarende ydelser på grund af ledighed m.v. i et andet EØS-land, på Færøerne eller i Schweiz.

Til kapitel 15

Optjening af anciennitet ved perioder med bruttorevalideringsydelse eller indbetaling af bidrag til fleksydelsesordningen

Til § 51

Bestemmelsen omhandler medlemmer, der på grund af sygdom har meldt sig ud af a-kassen før den 1. juli 1999. Det er en betingelse, at medlemmet efterfølgende tilkendes eller er tilkendt bruttorevalideringsydelse efter lov om en aktiv socialpolitik. Revalideringsydelse efter den tidligere bistandslovs regler sidestilles hermed. Et sådant medlem, der er genoptaget som medlem af a-kassen, kan medregne perioden med bruttorevalideringsydelse til opgørelse af forudgående anciennitet uden at efterbetale bidrag til arbejdsløshedsforsikringen og bidrag til efterlønsordningen.

Hvis et medlem er udmeldt på grund af sygdom inden tilkendelse af bruttorevalideringsydelse, vil denne periode ikke afbryde medlemskabet i relation til reglen om 10/15 år og 20/25 år. Perioden uden medlemskab kan dog ikke medregnes til opgørelse af medlemsanciennitet.

Der stilles ikke krav til, efter hvilke regler medlemmet optages på ny. Medlemmet kan således optages som dimittend eller på baggrund af arbejde.

I tilfælde, hvor et medlem ikke optages straks efter udløbet af perioden med bruttorevalideringsydelse, har Arbejdsskadestyrelsen mulighed for at give en dispensation efter lovens § 74 a, stk. 7. En sådan dispensation vil normalt forudsætte, at bidrag til arbejdsløshedsforsikringen og eventuelt efterlønsbidrag efterbetales fra ophøret med bruttorevalideringsydelse.

Eksempler:

En person, der er født den 1. juli 1960, meldte sig ind i en a-kasse den 1. juli 1980. På grund af sygdom meldte personen sig ud af a-kassen den 1. januar 1998. Pr. 1. juli 1998 fik personen tilkendt bruttorevalideringsydelse i forbindelse med påbegyndt uddannelse. Efter endt uddannelse blev personen den 1. juli 2001 dimittendoptaget i en a-kasse og samtidig ophørte udbetalingen af bruttorevalideringsydelse.

Personen er aldersmæssigt omfattet af lovens § 74 a, stk. 4, 3. pkt. Da personen kan medregne perioder med bruttorevalideringsydelse til kravet om anciennitet og indbetaling af efterlønsbidrag, anses personen ikke for at have et afbrud i sit medlemskab og sin indbetaling af efterlønsbidrag. Det er derfor ikke nødvendigt at søge om en dispensation, jf. lovens § 74 a, stk. 7.

Optages samme person først i en a-kasse den 1. september 2001, vil personen ikke kunne opfylde kravet i § 74 a, stk. 4, 3. pkt., om uafbrudt medlemskab og indbetaling af efterlønsbidrag fra den 1. juli 1999 og mindst til efterlønsalderen. Der skal i dette tilfælde søges om en dispensation hos Arbejdsskadestyrelsen for perioden fra bruttorevalideringsydelsens ophør og tidspunktet for optagelsen i a-kassen.

Til § 52

Bestemmelsen omhandler medlemmer, der på grund af visitation til et fleksjob bliver tilmeldt fleksydelsesordningen efter lov om fleksydelse. Da anciennitetsreglerne i efterlønsordningen og i fleksydelsesordningen skal fungere sideløbende, er det muligt for en person at overføre optjent anciennitet og indbetaling af bidrag fra den ene ordning til den anden uden at skulle efterbetale bidrag for perioder, hvor der er indbetalt til den anden ordning.

Perioder, hvor en person ikke har indbetalt til nogen af ordningerne, kan ikke medregnes til optjening af anciennitet.

I særlige tilfælde kan personer, der tidligere har indbetalt efterlønsbidrag, medregne manglende anciennitet i op til 12 måneder til optjening af anciennitet til fleksydelsesordningen uden at skulle efterbetale fleksydelsesbidrag, jf. § 2, stk. 2, i lov om fleksydelse. Det er dog et krav, at den manglende anciennitet ligger umiddelbart forud for den første tilmelding til fleksydelsesordningen.

Eksempelvis vil en person, der har fået tilkendt sygedagpenge, og som følge af manglende rådighed har meldt sig ud af a-kassen, få medregnet op til 12 måneders manglende anciennitet til fleksydelsesordningen. Disse måneder vil også kunne medregnes ved optjening af anciennitet i efterlønsordningen.

Hvis medlemmet skal opfylde efterlønsordningens anciennitetskrav ved uafbrudt anciennitet, jf. arbejdsløshedsforsikringslovens § 74 a, stk. 2 – 5, og medlemmet har et afbrud i indbetalingen af bidrag, fx ved skift fra den ene ordning til den anden, kræves Arbejdsskadestyrelsens dispensation for afbruddet, jf. § 74 a, stk. 7.

Til kapitel 16

Ikrafttræden m.v.

Til § 53

Denne vejledning erstatter vejledning nr. 111 af 28. december 2011 om fleksibel efterløn.

Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, den 23. december 2012

KIRSTEN BRIX PEDERSEN

/ Helle Sølvsten